Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

KWK ROW RUCH MARCEL

Wariantowe strategie transformacji uwalnianych obszarów z koncepcjami zagospodarowania terenu wraz z otoczeniem

Fundusze Europejskie dla Śląskiego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
Województwo Śląskie

Podmiot realizujący zadanie:

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach we współpracy z Politechniką Śląską w Gliwicach

STRATEGIA WARIANT I
Zespół studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Wydział Gospodarki Przestrzennej i Transformacji Regionów w składzie: Oliwia Naplocha, Wiktoria Nikel, Oliwia Oleksy, Olivier Osman, Mateusz Ostrowski, Natalia Otręba, Matylda Raczkowiak, Julia Rusiecka, Dariusz Ryguła, Maciej Tabor, Emilia Zawadzka

pod kierunkiem: dr. Marcina Barona, dr. hab. Artura Ochojskiego, prof. UE, mgr Piotra Rykały i mgr Wiktorii Jędrusik

KONCEPCJA WARIANT I
Zespół studentów z Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Wydział Architektury w składzie: Zofia Bekman, Krzysztof Braszczok, Igor Gdula, Klaudia Nawrot, Michał Szojda

nadzór merytoryczny ze strony PŚ: dr hab. inż. arch. Michał Stangel, prof. PŚ, dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis

STRATEGIA WARIANT II
Zespół studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Wydział Gospodarki Przestrzennej i Transformacji Regionów w składzie: Alicia Martinus, Wojciech Mrówka, Magdalena Niziołek, Andrea Ploch, Paulina Przybyła, Emilia Sokół, Dominika Szastok, Jakub Taraska, Julia Tobolik, Natalia Wiklińska, Kinga Zgryźniak

pod kierunkiem: dr. Marcina Barona, dr. hab. Artura Ochojskiego, prof. UE, mgr Piotra Rykały i mgr Wiktorii Jędrusik

KONCEPCJA WARIANT II
Zespół studentów z Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Wydział Architektury w składzie: Weronika Bartoszuk, Andrii Bileush, Julia Brodzińska, Martyna Kowalczyk-Kudziarz, Magdalena Kwitek

nadzór merytoryczny ze strony PŚ: dr hab. inż. arch. Michał Stangel, prof. PŚ, dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis

nadzór merytoryczny nad całością: dr hab. Adam Drobniak, prof. UE

Katowice, marzec 2026

Publikacja dofinansowana przez Unię Europejską w ramach projektu „Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)"

Spis treści

ZASTRZEŻENIE 4

WPROWADZENIE 5

CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANEGO OBSZARU UWALNIANYCH TERENÓW KWK MARCEL WRAZ Z OTOCZENIEM W RADLINIE 8

Położenie 8

Potencjał społeczny 10

Potencjał gospodarczy 15

Potencjał infrastrukturalny 19

Potencjał środowiskowy 23

Strategia transformacji uwalnianych obszarów KWK ROW RUCH MARCEL wraz z otoczeniem w Radlinie WARIANT 1 27

1.1. Diagnoza – bilans strategiczny 28

1.2. Strategia wynikowa 30

1.3. Wizja transformacji obszaru 31

1.4. Priorytety i cele strategiczne 32

1.5. Przedsięwzięcia transformacji 34

Koncepcja zagospodarowania uwalnianych terenów KWK ROW Ruch Marcel wraz z otoczeniem w Radlini WARIANT 1 38

Strategia transformacji uwalnianych obszarów KWK ROW RUCH MARCEL wraz z otoczeniem w Radlinie WARIANT 2 42

2.1. Diagnoza – bilans strategiczny 43

2.2. Strategia wynikowa 45

2.3. Wizja transformacji obszaru 46

2.4. Priorytety i cele strategiczne 48

2.5. Przedsięwzięcia transformacji 50

Koncepcja zagospodarowania uwalnianych terenów KWK ROW Ruch Marcel wraz z otoczeniem w Radlinie WARIANT 2 54

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie ma charakter edukacyjny i zostało przygotowane przez studentów w ramach procesu dydaktycznego. Jego celem jest zaprezentowanie możliwego spektrum kierunków zagospodarowania analizowanego obszaru, w tym z wykorzystaniem inspiracji wynikających z dobrych praktyk i doświadczeń z innych lokalizacji.

Zastosowana metodyka służy wstępnej identyfikacji potencjalnych opcji rozwojowych oraz ich uporządkowaniu w formie spójnych wariantowych strategii transformacji obszaru z koncepcjami zagospodarowania terenu. Opracowanie nie stanowi dokumentu strategicznego żadnego z podmiotów wskazanych w jego treści. Nie zawiera również przesądzeń operacyjnych ani inwestycyjnych żadnej ze stron. Przedstawione propozycje nie uwzględniają pełnego zakresu uwarunkowań prawnych, własnościowych, finansowych, środowiskowych i organizacyjnych, które determinują możliwość wdrożenia całości prezentowanych postanowień, ani wybranych przedsięwzięć.

W szczególności, możliwości realizacji zaproponowanych rozwiązań są warunkowane ograniczeniami technicznymi i organizacyjnymi oraz tempem zmniejszania skali działalności górnictwa węgla kamiennego w regionie. Należy mieć na uwadze, że niektóre ze wskazanych opcji mogą nie być możliwe do przeprowadzenia ze względu na przepisy Prawa geologicznego i górniczego, inne przepisy oraz konieczność zachowania funkcji wybranych obiektów i urządzeń.

Wskazane w dokumencie priorytety, cele i proponowane przedsięwzięcia należy traktować jako materiał do dalszej dyskusji i doprecyzowania. Ich ewentualna realizacja wymaga przeprowadzenia pogłębionych analiz, w tym w szczególności badań rynkowych oraz studiów typu pre-feasibility i feasibility – obejmujących m.in. ocenę wykonalności technicznej, finansowej oraz instytucjonalnej – zakończonych analizą ryzyka.

WPROWADZENIE

Proces sprawiedliwej transformacji, wynikający z odchodzenia od gospodarki węglowej i konieczności dostosowania regionów górniczych do celów neutralności klimatycznej Unii Europejskiej do 2050 r., wymaga zintegrowanego podejścia do planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Szczególne znaczenie ma to w województwie śląskim, które w największym stopniu w Polsce doświadcza skutków restrukturyzacji przemysłu górniczego.

Odpowiedzią na te wyzwania jest projekt Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0), którego celem jest wsparcie i usprawnienie zarządzania procesem sprawiedliwej transformacji w regionie. Działania koncentrują się na zagadnieniach rynku pracy, dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz wykorzystaniu potencjału terenów poprzemysłowych, w tym pogórniczych. Kluczowym elementem projektu jest Laboratorium Projektu, nastawione na opracowanie innowacyjnych i wielowariantowych koncepcji zagospodarowania zdegradowanych terenów w wybranych miastach i gminach województwa śląskiego, szczególnie dotkniętych skutkami transformacji społeczno-gospodarczej i energetycznej. Laboratorium obejmuje diagnozę uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych obszaru, przygotowanie rekomendacji strategicznych oraz propozycje koncepcji zagospodarowania terenów.

Przedmiotem prac był fragment terenu Kopalni Węgla Kamiennego ROW Ruch Marcel w Radlinie (której likwidacja zgodnie z Umową Społeczną planowana jest na 2046 r.) wraz z otoczeniem. Na terenie należącym do Kopalni wkrótce zakończy się eksploatacja obiektów Ciepłowni Marcel, stąd też Miasto Radlin zabiega o stworzenie koncepcji funkcjonalnej dla uwalnianych terenów celem skutecznego włączenia ich w sąsiadującą tkankę miejską. Niemniej należy mieć na uwadze, że tereny i obiekty Ciepłowni Marcel stanowią gospodarczą całość z zakładem przemysłowym kopalni i ich wyłączenie do czasu zakończenia działalności kopalni – ze względu na brak odrębnych dróg dojazdowych lub też ochronę terenu zamkniętego kopalni, obwarowanego przepisami prawa górniczego – byłoby skomplikowanym przedsięwzięciem. Stąd też zaprezentowane w opracowaniu pomysły mogą być wykorzystane po zakończeniu działalności zakładu górniczego i rozpoczęciu

procesu jego likwidacji, bądź w trakcie zachodzących procesów transformacyjnych – o ile pozwolą na to m.in. specyfikacja miejsca, tempo i zakres procesów transformacyjnych, czy też uwarunkowania prawne.

Wybór obszaru do analiz został uzgodniony przez koordynatora zadań projektu ROPT 2.0 realizowanego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach: dr. hab. Adama Drobniaka, prof. UE oraz zespół nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach i Politechniki Śląskiej z Burmistrzem Miasta Radlina Zbigniewem Podleśnym i jego współpracownikami oraz przedstawicielami PGG S.A. Ustalenia szczegółowe odbyły się podczas wizyty na obszarze będącym przedmiotem opracowania, w dniu 26 września 2025 r. Przewodnikami byli pracownicy Polskiej Grupy Górniczej S.A. – Pan Łukasz Łata (Z-ca Dyrektora Biura Kontrolingu Strategicznego w Centrali Polskiej Grupy Górniczej S.A.), Pan Michał Weiss (Kierownik Działu Przeróbki Mechanicznej) oraz Pan Henryk Herok (Kierownik Ruchu III Oddział Zakład Elektrociepłownie), ze strony Urzędu Miasta w Radlinie: Pan Zbigniew Podleśny (Burmistrz Radlina), Pan Mariusz Węglorz (Naczelnik Wydziału Funduszy Zewnętrznych), Pan Marek Gajda (Rzecznik Prasowy) oraz wykładowcy z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach i Politechniki Śląskiej.

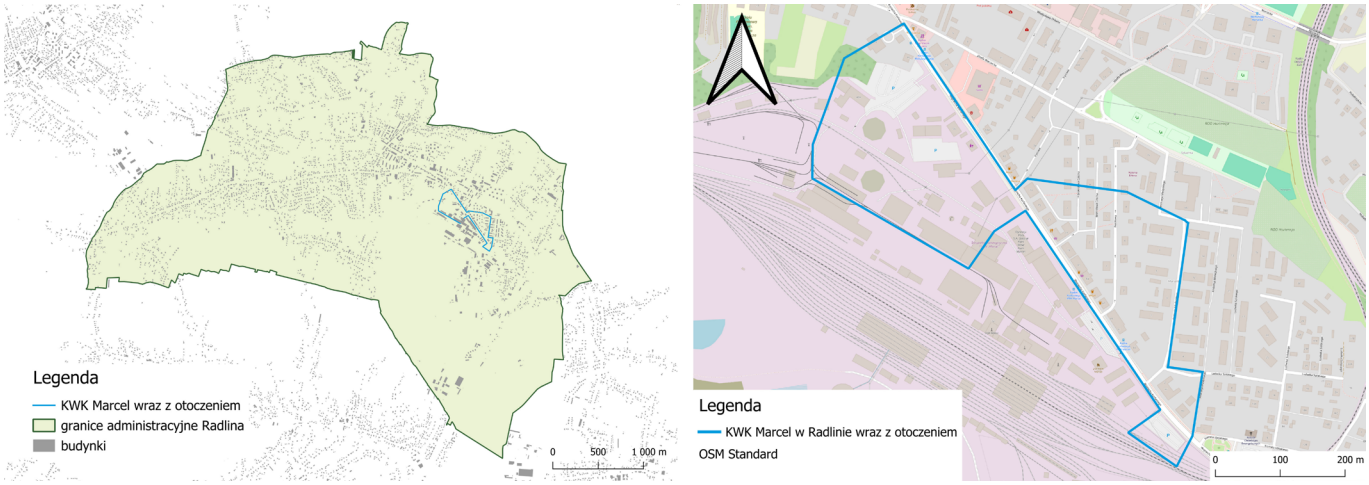
W ramach przygotowań do opracowania strategii 30 października 2025 r. odbyło się spotkanie studentów z przedstawicielami miasta Radlin – Burmistrzem Zbigniewem Podleśnym, rzecznikiem prasowym Markiem Gajdą oraz Mateuszem Brawańskim (przedstawiciel Wydziału Funduszy Zewnętrznych). Dodatkowo odbyła się wizyta studyjna na terenie kopalni oraz w jej otoczeniu, połączona z inwentaryzacją przedmiotowego terenu, której przewodnikami były pracownicy Polskiej Grupy Górniczej S.A. – Pan Łukasz Łata (Z-ca Dyrektora Biura Kontrolingu Strategicznego w Centrali Polskiej Grupy Górniczej S.A.), Pan Michał Weiss (Kierownik Działu Przeróbki Mechanicznej) oraz Pan Henryk Herok (Kierownik Ruchu III Oddział Zakład Elektrociepłownie). Zgromadzony materiał posłużył do wykonania diagnozy społeczno-gospodarczej i przestrzennej, która stała się podstawą dalszych prac warsztatowych. Kolejne etapy procesu obejmowały warsztat diagnostyczny (20 listopada 2025 r., Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Wydział Gospodarki Przestrzennej i Transformacji Regionów) oraz warsztat wizyjny (11 grudnia 2025 r., Politechnika Śląska w Gliwicach, Wydział Architektury). W przedsięwzięcie

zaangażowani byli studenci obu uczelni, pracujący pod opieką wykładowców, tj. dr. hab. Artura Ochojskiego, prof. UE, dr. Marcina Barona, mgr Piotra Rykały, mgr Wiktorii Jędrusik (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), dr. hab. inż. arch. Michała Stangla, prof. PŚ oraz dr. inż. arch. Sylwii Widzisz-Pronobis (Politechnika Śląska). Nadzór merytoryczny sprawował dr hab. Adam Drobniak, prof. UE (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach). Rezultatem przeprowadzonych działań są opracowania pn. „Strategie Transformacji Obszaru uwalnianych terenów KWK ROW Ruch Marcel i otoczenia" (opracowane przez zespół z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach) oraz „Koncepcje zagospodarowania obszaru uwalnianych terenów KWK ROW Ruch Marcel i otoczenia" (przygotowane przez zespół Politechniki Śląskiej), których podsumowanie przedstawiono w niniejszym dokumencie. Ujęto tu w syntetycznej formie najważniejsze wnioski z diagnozy strategicznej, stanowiące podstawę do sformułowania rekomendacji rozwojowych dla analizowanego obszaru. Zaprezentowano także zarys planowanych kierunków przekształceń i propozycje przedsięwzięć, które mogą wspierać proces transformacji terenów pokopalnianych.

CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANEGO OBSZARU UWALNIANYCH TERENÓW KWK MARCEL WRAZ Z OTOCZENIEM W RADLINIE

Położenie

Analizowany obszar znajduje się w północno-wschodniej części gminy Radlin (powiat wodzisławski, podregion rybnicki, województwo śląskie), w części umownie określanej jako Marcel (Mapa 1). Obszar ten obejmuje część ulic: Wojciecha Korfantego, Bronisława Czecha, Andrzeja Mielęckiego oraz Pocztowej. Północno-zachodnia część badanego obszaru to teren należący do zakładu PGG S.A. Oddział KWK ROW Ruch Marcel (w skrócie KWK Marcel). W ramach obszaru znajdują się budynki i infrastruktura związana z działalnością wygaszanej Ciepłowni Marcel (dalej także: Ciepłownia). Obecnie obiekty te są technologicznie powiązane z infrastrukturą KWK Marcel oraz znajdują się na zamkniętym, chronionym terenie zakładu górniczego. Na obszarze zlokalizowane są również parkingi przeznaczone dla pracowników. Druga część analizowanego obszaru (jego wschodnia część) obejmuje sąsiadującą z terenem kopalni strefę miejską, której funkcją dominującą jest zabudowa mieszkaniowa (wielorodzinna).

Mapa 1. Analizowany obszar.
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k i OpenStreetMap [autorka: W. Jędrusik]

Dodatkowo w tej części obszaru znajduje się świetlica środowiskowa Koliba (ul. Pocztowa 4), Centrum Usług Społecznych (ul. Korfantego 87) oraz punkty handlowo-usługowe. W południowo-wschodniej części badanego obszaru również znajduje się parking niestrzeżony przeznaczony dla pracowników KWK Marcel. Na badanym obszarze znajdują się przystanki autobusowe – Radlin Korfantego Makuszyńskiego oraz Radlin Korfantego KWK Marcel.

Grunty wchodzące w skład badanego obszaru w przeważającej mierze stanowią tereny Skarbu Państwa, pozostające w użytkowaniu wieczystym (Mapa 2). Pozostałe tereny na badanym obszarze stanowią własność osób fizycznych, spółdzielni mieszkaniowych, gminy Radlin oraz spółek prawa handlowego.

Mapa 2. Analizowany obszar - forma własności gruntów.
Źródło: opracowanie własne na podstawie SIP UM Radlin, [https://mradlin.e-mapa.net/] [autorka: W. Jędrusik]

Uwalniane tereny KWK Marcel wraz z otoczeniem charakteryzują się dobrym dostępem do infrastruktury drogowej dzięki ul. Korfantego, która łączy je z drogą krajową DK78 i stanowi główną oś komunikacyjną Radlina. Są one istotnym elementem przemysłowego charakteru Radlina, silnie związanego z tradycją górniczą i lokalną społecznością.

Potencjał społeczny

Potencjał społeczny badanego obszaru kształtuje się w oparciu o tradycje przemysłowe Radlina, specyfikę lokalnej społeczności oraz jej silne związki z historią górnictwa i energetyką. Prowadzona tu od końca XIX wieku[1] działalność przemysłowa wpłynęła na układ przestrzenny, charakter zabudowy oraz tożsamość mieszkańców, wśród których nadal widoczna jest silna identyfikacja z przemysłowym dziedzictwem miasta. Społeczność osiedla Emma charakteryzuje się dużym stopniem integracji i zaangażowania w życie lokalne, co stanowi ważny potencjał w kontekście procesów rewitalizacji i transformacji tego obszaru.

Mieszkańcy stanowią istotny czynnik w procesie przemian zachodzących na analizowanym obszarze, ponieważ to ich potrzeby, postawy oraz decyzje wpływają na kierunki rozwoju społecznego i przestrzennego tej części miasta. Na omawianym terenie zamieszkuje stosunkowo niewielka społeczność. Jej cechy zostały ukształtowane przez wieloletnie doświadczenia historyczne i czynniki kulturowe. Od dekad wspólny punkt odniesienia dla mieszkańców stanowiło górnictwo, które jednoczyło społeczność złożoną zarówno z rodowitych Ślązaków, jak i osób przyjeżdzających do miasta z innych części Polski[2]. W rezultacie ukształtowała się nowa zbiorowość, której podstawą były przede wszystkim relacje zawodowe i środowiskowe, a nie pochodzenie[3]. W tej społeczności ludzie przyswoili sobie umiejętność koegzystencji w jednej przestrzeni, a nawet osoby spoza Śląska zaadaptowały pewne elementy regionalnej kultury[4]. Kluczowymi wartościami budującymi tożsamość lokalną były rodzina, kultura pracy oraz religia (znaczący wpływ Kościoła)[5]. Pomimo zmian społeczno-kulturowych, rodzina i dom utrzymują swoją pozycję jako centralne punkty życia mieszkańców tej wspólnoty[6]. Jednocześnie,

---

1 Na podstawie informacji uzyskanych na spotkaniu z Burmistrzem miasta Radlin podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025,

2 Korespondencja z mieszkańcem, urzędnikiem miasta Radlin, redaktorem naczelnym Markiem Gajdą w dniu 10.11.2025.

3 Ibidem.

4 Ibidem.

5 Ibidem.

6 Ibidem.

praca (choć obecnie coraz rzadziej związana z sektorem górniczym) wciąż stanowi źródło satysfakcji[7]. Kościół od wielu lat stanowi integralną część życia wspólnoty lokalnej, przyczynił się do tego, że zbiór zasad moralnych, określanych jako wspierające rodzinę i tradycję, pozostaje w tym miejscu niezmiennie silny[8]. Jednocześnie, choć młodsze pokolenia są mniej zależne od tradycyjnego środowiska wyznaczonego przez triadę kopalnia-kościół-familok, to właśnie ta grupa najczęściej wyraża silne przywiązanie do śląskości[9]. Przejawia się to wysokim wynikiem deklaracji narodowości śląskiej i używania języka śląskiego oraz silnym poczuciem przynależności do kultury śląskiej, które są manifestowane np. wśród kibiców KS Górnik Radlin, używających sloganu „Najważniejszo je tożsamość" na stadionie znajdującym się blisko Kolonii Emma[10]. Ponadto, ważnym przekaźnikiem wartości i mocnym elementem kulturotwórczym jest dziedzictwo sportowe. Historia Radlina jest silnie związana z kulturą sportu, o czym świadczą sukcesy piłkarzy i siatkarzy Górnika Radlin, a także osiągnięcia gimnastyków (w tym olimpijczyków), szermierzy i pływaków[11].

Kolonia Emma w Radlinie, zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie KWK Marcel, reprezentuje charakterystyczny dla początku XX wieku typ zintegrowanego osiedla robotniczego. Powstała ona na początku XX wieku, a jej bezpośrednim celem było ulokowanie pracowników najbliżej zakładu, co miało zapobiec tragicznym wypadkom, do których często dochodziło podczas męczących dojazdów.[12] W przeciwieństwie do wielu innych osiedli patronackich, nie odzwierciedlała w pełni typowej hierarchii społecznej. Choć początkowo budowana była z myślą o kadrze zakładu, szybko stała się domem także dla klasy robotniczej, oferując zróżnicowany standard mieszkań. Architektura osiedla, zaliczana do śląskiej odmiany wczesnego modernizmu, łączyła funkcjonalne, proste bryły z bogatym detalem ceglanym oraz secesyjnymi ozdobnikami, które nawiązywały do sielskości, mającej zrekompensować

7 Ibidem.

8 Ibidem.

9 Ibidem.

10 Ibidem.

11 Ibidem.

12 Na podstawie informacji uzyskanych na spotkaniu z Burmistrzem miasta Radlin podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

mieszkańcom utracone wiejskie otoczenie[13]. Obecnie osiedle charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą własnościową: około 50% mieszkań należy do Spółdzielni Mieszkaniowej Marcel w Radlinie, 25% to mieszkania wchodzące w zasób gminny, a pozostałe 25% to własność prywatna (przy czym niektóre budynki wielorodzinne, pierwotnie przeznaczone dla czterech rodzin, zostały w całości wykupione przez pojedynczych właścicieli)[14]. W budynkach komunalnych zazwyczaj mieszka kilkanaście osób, a sama modernizacja osiedla (np. ocieplanie realizowane wyłącznie z funduszy zewnętrznych czy możliwość montażu wind zewnętrznych) stanowi współcześnie duże wyzwanie[15].

Analizując potencjał społeczny obszaru objętego opracowaniem należy wspomnieć o związkach zawodowych działających na terenie KWK Marcel: Związku Zawodowym Pracowników Oddziałów Szybowych KWK Marcel w Radlinie (ZZPOSZ KWK Marcel w Radlinie), Związku Zawodowym Jedność Górnicza ROW, Związku Zawodowym Górników w Polsce PGG KWK Marcel oraz Związku Zawodowym KADRA. Ich głównym celem jest obrona praw pracowniczych oraz zrzeszanie społeczności górniczej w Radlinie. Działalność ZZPOS KWK Marcel w Radlinie opiera się w głównej mierze na organizacji i uczestnictwie w demonstracjach oraz protestach mających na celu obronę praw pracowniczych i ochronę miejsc pracy w sektorze górniczym. Ponadto organizuje wiele wydarzeń, które mają na celu zrzeszanie pracowników i tworzenie zintegrowanej społeczności[16]. Związek Zawodowy Jedność Górnicza ROW to organizacja zrzeszająca zarówno osoby pracujące w górnictwie, jak i emerytów oraz rencistów. Do jej zadań należy m. in. ochrona interesów członków, organizacja i kierowanie protestami w przypadku naruszenia interesów pracowniczych, pomoc rodzinom członków oraz organizowanie wycieczek w celu zrzeszania społeczności górniczej[17]. Związek Zawodowy Górników w Polsce PGG KWK Marcel[18] oprócz dbania

[13] Ibidem.

[14] Ibidem.

[15] Ibidem.

[16] ZPOSZ. (n.d.). Strona główna https://zzposz.pl [dostęp: 13.11.2025].

[17] Statut Związku Zawodowego „Jedność Górnicza".

[18] ZZG Marcel. (n.d.). Strona główna https://zzgmarcel.pl/?fbclid=IwY2xjawN8OfhleHRuA2FlbQIxMABzcn-RjBmFwcF9pZBAyMjIwMzkxNzg4MjAwODkyAAEeVan45L0skxxrJ_fzkHaltxM3--wjt9dHML7fwb7YvoWaf-8FY8Mcc2pKhEwo_aem_ULzdGWoAj7RHYYJQF28vFw [dostęp: 13.11.2025].

o interesy swoich członków w zakresie pracy, działa również we współpracy z różnymi podmiotami, aby zapewnić im również dodatkowe benefity (np. specjalne oferty i zniżki na usługi partnerów). Podobny zakres działalności jak powyższe związki posiada Związek Zawodowy KADRA, który również działa na rzecz społeczności górniczej Radlina[19].

Na analizowanym obszarze odbywają się także wydarzenia o charakterze społeczno-kulturalnym. Wśród nich warto wymienić m.in. spotkania barbórkowe (organizowane przez Komisję Emerytów i Rencistów ZZG w Polsce przy PGG KWK Marcel)[20] stanowiące okazję do integracji i pielęgnowania tradycji górniczych. Ponadto, na przykład w listopadzie 2025 r. Centrum Usług Społecznych (w skrócie CUS) zorganizowało festyn[21], podczas którego uczestnicy mogli wziąć udział w spektaklach teatru lalek oraz warsztatach twórczych, takich jak nauka wykonywania motanek – tradycyjnych słowiańskich lalek.

W północno-zachodniej części analizowanego obszaru (ze względu na fakt, że jest to część terenu funkcjonujących zakładów pracy, tj. KWK Marcel i Ciepłowni) nie znajdują się ani infrastruktura społeczna, ani podmioty prowadzące działalność społeczno-kulturalną. Natomiast we wschodniej części obszaru znajduje się Centrum Usług Społecznych (w skrócie CUS) oraz świetlica środowiskowa Koliba. Centrum Usług Społecznych[22] ma za zadanie integrację mieszkańców Radlina, a także lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych. Aby osiągnąć ten cel, CUS udostępnia swoje miejsca i infrastrukturę, które są wykorzystywane do organizowania spotkań rekreacyjnych, integracyjnych, warsztatów, szkoleń i prelekcji dla różnych grup społecznych. Pomimo że CUS jest prawnie włączone w struktury Ośrodka Pomocy Społecznej (w skrócie OPS) w Radlinie, sama jego idea ma znacznie szerszy zasięg oddziaływania. Centrum Usług Społecznych powstało w 2018 r. w ramach

---

[19] Kadra Marcel. (n.d.). Strona główna https://kadramarcel.pl [dostęp: 13.11.2025].

[20] KEiR. (n.d.). Plan wycieczek i imprez http://www.keir.com.pl/?plan-wycieczek-i-imprez,1 [dostęp: 13.11.2025].

[21] Na podstawie informacji uzyskanych na spotkaniu z Burmistrzem miasta Radlin podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[22] OPS Radlin. (n.d.). Centrum Usług Społecznych https://ops.radlin.pl/ops/centrum-uslug-spolecznych [dostęp: 13.11.2025].

projektu pod nazwą „Rewitalizacja górniczego osiedla Emma w Radlinie – działania integracyjne, aktywizacja społeczna, kulturalna i zawodowa". Aktualnie prowadzone są tam cztery Programy Aktywności Lokalnej (w skrócie PAL), które są skierowane do następujących grup mieszkańców: osób starszych, osób niepełnosprawnych, młodzieży i mieszkańców Kolonii Emma. Świetlica środowiskowa Koliba[23] funkcjonuje jako placówka wsparcia dziennego i stanowi jedną z form oddziaływania profilaktycznego. Podstawowe zadania oraz cele świetlicy są szczegółowo określone w regulaminie organizacyjnym[24]. Do jej głównych zadań należy wspieranie rodziny w wypełnianiu jej podstawowych funkcji poprzez udzielanie niezbędnych informacji, oferowanie wsparcia w trudnych sytuacjach oraz kierowanie rodzin do właściwych instytucji. Placówka regularnie współpracuje z takimi podmiotami jak szkoły, OPS, Policja. Świetlica jako placówka wsparcia dziennego jest zobowiązana do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi dziecka na poziomie fizycznym, psychicznym i poznawczym, w tym poszanowania podmiotowości dziecka, zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa oraz dbałości o poszanowanie i podtrzymywanie jego związków emocjonalnych z rodzicami i rodzeństwem. Wychowawcy pracujący w placówce uczą dzieci szacunku dla tradycji, nawiązywania więzi społecznych, planowania i organizowania zarówno codziennych zajęć, jak i czasu wolnego. Ostatecznie placówka przygotowuje dzieci do podejmowania odpowiedzialności za własne postępowanie, uczy samodzielności oraz intensywnie pracuje nad wyrównywaniem deficytów rozwojowych.

Potencjał społeczny obszaru opiera się na dziedzictwie przemysłowym, spójności lokalnej wspólnoty oraz aktywności lokalnych instytucji. Miejska tożsamość została ukształtowana w oparciu o takie wartości jak etos pracy, rodzina i tradycja. Przemysłowy charakter badanego obszaru podkreśla również unikatowa zabudowa osiedla patronackiego Kolonii Emma, stanowiąca przykład śląskiego wczesnego modernizmu, której układ przestrzenny sprzyja więziotwórczym interakcjom. W sferze instytucjonalnej kluczową rolę odgrywają związki zawodowe, kontynuujące tradycje samoorganizacji oraz publiczne placówki wsparcia i aktywizacji, takie jak Centrum Usług Społecznych oraz świetlica środowiskowa.

[23] Świetlica Radlin. (n.d.). O świetlicy. https://swietlica.radlin.pl/o-swietlicy,32,pl [dostęp: 13.11.2025]

[24] Ibidem.

Potencjał gospodarczy

Analizowany teren Ciepłowni Marcel stanowi część terenu KWK Marcel – właścicielem całości jest Polska Grupa Górnicza S.A. Historia Ciepłowni Marcel – początkowo jako elektrociepłowni – rozpoczęła się w 1908 r. w odpowiedzi na rozwój kopalni KWK Marcel i okolicznych terenów[25]. Pełną moc kotłownia uzyskała w 1921 r. a dzięki 4 turbogeneratorom które generowały moc rzędu 8.7 MW, elektrownia stała się zakładem energetycznym okręgowo-rejonowym, który pokrywał zapotrzebowanie energetyczne kopalń Emma i Rymer, miast Rybnik i Racibórz oraz okolicznych miejscowości[26]. W kolejnych latach uruchamiano kolejne rozdzielnie i prowadzono modernizację starych kotłów, z powodu zwiększenia zapotrzebowania energetycznego. W 1998 r., w wyniku restrukturyzacji, elektrociepłownia została wyodrębniona podmiotowo od kopalni KWK Marcel. Paliwem dla niej był węgiel kamienny, odpadowy gaz koksowniczy z pobliskiej Koksowni Radlin i dodatkowo, przez krótki czas, biomasa[27]. Od kilku lat kotły opalane są tylko odsiarczonym gazem koksowniczym. W 2022 r. elektrociepłownia przestała produkować prąd na potrzeby miasta i zaczęła funkcjonować jako Ciepłownia Marcel. W dalszym ciągu jednak zakład dostarcza ciepło dla miasta Radlina i budynków kopalni KWK Marcel[28].

Stanowiąca, na chwilę obecną, z Ciepłownią jeden zorganizowany teren przemysłowy KWK Marcel, jest największym pracodawcą w mieście. Na dzień 31 maja 2023 r. kopalnia zatrudniała łącznie 2862 pracowników[29]. Dysponuje infrastrukturą górniczą, obejmującą siedem szybów, w tym szyby wentylacyjne, materiałowo-zjazdowe, wydobywcze oraz podsadzkowe. Zakład charakteryzuje się wysokimi zdolnościami produkcyjnymi, front górniczy osiąga wydajność około 9300 ton na dobę, transport

---

[25] Miasto Radlin, https://miasto.radlin.pl/historia, [dostęp: 14.11.2025 r.] EC PGG, https://ec.pgg.pl/nasze-elektrocieplownie/c-marcel , [dostęp: 14.11.2025 r.].

[26] Ibidem.

[27] Nowiny.pl, "Przyszłość Radlina po Marcelu. Ruszył projekt z udziałem uczelni i PGG", https://www.nowiny.pl/wiadomosci/244738-przyszlosc-radlina-po-marcelu-ruszyl-projekt-z-udzialem-uczelni-i-pgg.html , [dostęp: 14.11.2025 r.].

[28] Spotkanie z przedstawicielami PGG S.A. podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[29] https://www.pgg.pl/strefa-korporacyjna/firma/kopalnie/13-ruch-marcel, [dostęp: 14.11.2025 r.]

poziomy umożliwia przemieszczanie do 30 000 ton dziennie, natomiast transport pionowy umożliwia przemieszczenie do 22 000 ton. System wentylacyjny zapewnia obsługę do 18 000 ton na dobę, natomiast zakład przeróbki mechanicznej węgla jest zdolny do przetworzenia około 11 500 ton surowca dziennie. Co pozwala na wydobycie w sposób ciągły[30].

Na badanym obszarze działają także inne podmioty o zróżnicowanym profilu gospodarczym. Zgodnie z informacjami zawartymi w rejestrze REGON[31] na analizowanym obszarze działalność gospodarczą prowadzi 19 podmiotów, z czego 3 mają obecnie zawieszoną działalność (Tabela 1). Większość podmiotów położona jest przy ul. Korfantego (13 z 16). Patrząc na formę prawną prowadzonej działalności gospodarczej na badanym obszarze dominują jednoosobowe działalności gospodarcze (11 z 16). Pozostałe formy prawne podmiotów znajdujących się na tym obszarze to spółka cywilna (4 z 1 6) oraz jedna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Na badanym obszarze 5 z 16 podmiotów rozpoczęło swoją działalność gospodarczą w latach 90. XX w. W latach 2020–2025 działalność rozpoczęły 4 podmioty. Największa liczba podmiotów (10 z 16) prowadzi działalność związaną ze sprzedażą detaliczną (m.in. artykułów żywnościowych, napojów i wyrobów tytoniowych, odzieży, owoców i warzyw). Jeden ze zlokalizowanych na obszarze podmiotów jest bezpośrednio związany z sektorem górniczym.

[30] Ibidem.

[31] Ministerstwo Finansów / REGON. (n.d.). Wyszukiwarka REGON. https://wyszukiwarkaregon.stat.gov.pl [dostęp: 29.12.2025].

Tabela 1. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą na analizowanym obszarze KWK Marcel w Radlinie wraz z otoczeniem według bazy REGON

Lp.	Adres	Kod PDK	Nazwa PKD	Forma prawna	Rok rozpoczęcia działalności	Rok zawieszenia działalności
1	ul. Wojciecha Korfantego 93	47.11	sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	JDG	1992	n/d
2	ul. Wojciecha Korfantego 95	33.12	naprawa i konserwacja maszyn	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	1993	n/d
3	ul. Wojciecha Korfantego 81	47.21	sprzedaż detaliczna owoców i warzyw	JDG	1995	n/d
4	ul. Bronisława Czecha 3 lok. 1	47.78	sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	JDG	1996	n/d
5	ul. Wojciecha Korfantego 62	47.11	sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	Spółka cywilna	1997	n/d
6	ul. Wojciecha Korfantego 71 lok. 1	96.02	fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	JDG	2000	n/d
7	ul. Wojciecha Korfantego 79	47.11	sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	Spółka cywilna	2000	n/d
8	ul. Wojciecha Korfantego 81 lok. 3	47.11	sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	Spółka cywilna	2000	n/d
9	ul. Wojciecha Korfantego 56	46.63	sprzedaż hurtowa maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej	Spółka cywilna	2005	n/d

Lp.	Adres	Kod PDK	Nazwa PKD	Forma prawna	Rok rozpoczęcia działalności	Rok zawieszenia działalności
10	ul. Andrzeja Mielęckiego 9 lok. 1	49.41	transport drogowy towarów	JDG	2005	n/d
11	ul. Wojciecha Korfantego 62 lok. 2	68.20	wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	JDG	2010	n/d
12	ul. Wojciecha Korfantego 99	17.23	produkcja artykułów piśmiennych	JDG	2017	2019
13	ul. Wojciecha Korfantego 91	32.40	produkcja gier i zabawek	JDG	2018	2019
14	ul. Wojciecha Korfantego 91	47.71	sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	JDG	2019	n/d
15	ul. Wojciecha Korfantego 77 lok. 2	47.99	pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	JDG	2020	2023
16	ul. Wojciecha Korfantego 77	56.10	restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne	JDG	2020	n/d
17	ul. Andrzeja Mielęckiego 9 lok. 1	47.71	sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	JDG	2020	n/d
18	ul. Wojciecha Korfantego 81	47.21	sprzedaż detaliczna owoców i warzyw	JDG	2021	n/d
19	ul. Wojciecha Korfantego 77	47.91	pośrednictwo w sprzedaży detalicznej niewyspecjalizowanej	JDG	2024	n/d

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy REGON, https://wyszukiwarkaregon.stat.gov.pl/appBIR/index.aspx , [dostęp: 23.12.2025]

Podsumowując, analizowany obszar jest zdominowany gospodarczo przez funkcję przemysłową, jednak równolegle funkcjonują na nim podmioty świadczące usługi oraz prowadzące działalność handlową, które w wielu przypadkach są obecne na lokalnym rynku nieprzerwanie od blisko 30 lat. Ich długotrwała obecność może być uwarunkowana sąsiedztwem największych w mieście zakładów pracy – KWK Marcel, Koksowni Radlin oraz Ciepłowni, które generuje stabilną bazę klientów.

Potencjał infrastrukturalny

Badany obszar posiada rozwiniętą infrastrukturę drogową i budynkową. Obejmuje następujące ulice: Wojciecha Korfantego, Bronisława Czecha, Andrzeja Mielęckiego oraz Pocztową. Ulica Korfantego to droga powiatowa (nr 5024S) o kluczowym znaczeniu dla układu komunikacyjnego miasta, w ciągu której krzyżują się funkcje przemysłowe, transportowe i społeczne[32]. Pozostałe drogi to drogi lokalne i dojazdowe. Drogi znajdujące się przy budynkach mieszkalnych w Kolonii Emma to w większości przypadków drogi asfaltowe, które nie wymagają naprawy. Ponadto w północno-zachodniej części analizowanego obszaru (teren należący do KWK Marcel) znajdują się drogi wewnętrzne oraz ciągi piesze o zróżnicowanym standardzie technicznym. Część z nich posiada nawierzchnię asfaltową, natomiast pozostałe są utwardzone szutrem i wykazują nierówności (Fotografia 1).

Fotografia 1. Infrastruktura drogowa i kolejowa na badanym obszarze.
Źródło: W. Nikel [30.10.2025]

Na analizowanym obszarze (północno-zachodnia część) znajduje się również kolej wąskotorowa pomagające w transporcie towarów między poszczególnymi

[32] Urząd Miasta Radlin. (2022). Raport o stanie miasta Radlin 2022.

obiektami KWK Marcel[33]. Wyciągi węglowe pomagają i ułatwiają transport węgla, nie eksploatując drogi wewnętrznej[34].

Z diagnozy systemu transportowego miasta Radlina wynika, że na badanym obszarze mieszkańcy zwracają uwagę na niedostatek miejsc parkingowych oraz brak poczucia bezpieczeństwa wśród pieszych i rowerzystów[35]. W północno-zachodniej części analizowanego obszaru znajdują się dwa parkingi, z których korzystają pracownicy KWK Marcel[36]. Kolejny parking, również wykorzystywany przez pracowników KWK Marcel, znajduje się w południowej części badanego obszaru – na terenie należącym do Miasta Radlin (jest to parking ogólnodostępny).

W Radlinie i całym podregionie rybnickim nie funkcjonuje infrastruktura tramwajowa, a transport publiczny opiera się wyłącznie na komunikacji autobusowej. Na badanym obszarze (przy ul. Korfantego) znajdują się dwa przystanki autobusowe – „Radlin Korfantego-Makuszyńskiego" oraz „Radlin Korfantego KWK Marcel". Przystanek „Radlin Korfantego-Makuszyńskiego" obsługiwany jest przez 4 linie autobusowe (202, 207, 209, 210), którymi można dotrzeć do sąsiednich gmin, takich jak np. Rydułtowy, Pszów czy Wodzisław Śląski[37]. Podobna sytuacja dotyczy przystanku autobusowego „Radlin Korfantego KWK Marcel", który obsługiwany jest przez linie nr 201, 207, 209 i 210. Największa częstotliwość kursów dotyczy linii 202 (co ok. 40-60 minut w dni robocze).

Infrastruktura energetyczna na analizowanym obszarze jest w fazie przejściowej, ponieważ z jednej strony opiera się na pozostałościach stabilnej, ale obciążającej środowisko gospodarki węglowej, a z drugiej strony intensywnie inwestuje w nowoczesną kogenerację gazową, która ma zabezpieczyć ciepło dla przemysłu i mieszkańców, jednocześnie rozwiązując problemy zagospodarowania gazu koksowniczego. Obecnie trwa budowa nowej Elektrociepłowni JSW Koks. W lipcu 2025 r. Rada Miejska w Radlinie przyjęła uchwałę aktualizującą „Plan Zaopatrzenia w Ciepło,

[33] Obserwacje własne podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025 r.

[34] Ibidem.

[35] Urząd Miasta Radlin. (2019). Strategia Elektromobilności dla miasta Radlin na lata 2019–2035.

[36] Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[37] MZK Jastrzębie. (n.d.). Strona główna. https://bilet.mzkjastrzebie.com/ [dostęp: 29.12.2025].

Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Miasta Radlin". Dokument ten wyznacza kierunki rozwoju energetycznego dla miasta Radlin, jak i konkretne działania i terminy wdrożenia zmian. Najważniejszą inwestycją ma być nowa elektrociepłownia, której budowa jest na zaawansowanym etapie prac. Pełne zakończenie inwestycji ma nastąpić wkrótce, a połączenie ma nastąpić za pomocą magistrali przebiegającej przez KWK Marcel i Ciepłownię. Inwestycja ta jest głównym powodem dla przewidywanego zakończenia eksploatacji Ciepłowni. W celu uniknięcia przerw w dostawie ciepła i energii elektrycznej, podpisano porozumienie pomiędzy JSW a PGG na temat funkcjonowania obecnej ciepłowni do końca 2027 r.

Struktura zabudowy analizowanego obszaru w Radlinie charakteryzuje się wyraźnym podziałem na strefę przemysłową oraz historyczną część mieszkaniową, które wzajemnie na siebie oddziałują. Dominantę przestrzenną i funkcjonalną stanowią obiekty należące do Ciepłowni[38]. W północno-zachodniej części terenu zlokalizowane są przede wszystkim budynki przemysłowe i administracyjne (Mapa 3) oraz rozbudowana infrastruktura pomocnicza związana z produkcją energii. Charakterystycznymi elementami tego obszaru są nadziemne urządzenia transportowe, takie jak taśmociągi i wyciągi węglowe, które tworzą gęstą sieć powiązań technologicznych, w tym wynikających z faktu, że teren ten i zlokalizowane na nim obiekty służą także do obsługi KWK Marcel[39].

[38] Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[39] Ibidem.

Mapa 3. Budynki na analizowanym obszarze

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k, [https://mradlin.e-mapa.net/]; [autorka: W. Jędrusik]

W południowo-wschodniej części badanego obszaru znajdują się budynki z dominującą funkcją mieszkaniową. Zabudowa mieszkaniowa na tym terenie stanowi część historycznego osiedla patronackiego Kolonia Emma, które wyróżnia się unikatową architekturą (Fotografia 2). Budynki mieszkalne znajdujące się na terenie obszaru to budynki wielorodzinne, standardowo posiadające trzy kondygnacje (piwnica, dwie kondygnacje mieszkalne i poddasze). Kluczowy element stanowi również układ urbanistyczny, w kształcie podkowy/litery „U". Taki układ urbanistyczny pozwolił na wykreowanie wewnętrznych, półprywatnych terenów zielonych, które

pełnią funkcję rekreacyjną dla mieszkańców i stanowią bufor ekologiczny w silnie uprzemysłowionym otoczeniu[40].

Fotografia 2. Budynki mieszkalne wielorodzinne na badanym obszarze KWK Marcel w Radlinie wraz z otoczeniem.
Źródło: W. Nikel [30.10.2025]

Potencjał środowiskowy

Działalność zakładów przemysłowych oddziałując na stan środowiska i jakość życia generują szereg wyzwań dla władz lokalnych i mieszkańców, zwłaszcza tych bezpośrednio zamieszkujących tereny przemysłowe. Patrząc na krajobraz badanego obszaru warto wskazać zagrożenie jakim jest występująca w bezpośrednim sąsiedztwie hałda (zwałowisko skał płonnych), na której występuje ryzyko samozapłonów i pożarów, co wiąże się z uwolnieniem do atmosfery toksycznych gazów, takich jak dwutlenek siarki czy siarkowodór[41]. Dodatkowo dochodzi do niekontrolowanego wynoszenia pyłów węglowych poza teren przemysłowy, co skutkuje zanieczyszczaniem okolic pyłem. W tej kwestii prowadzone są przez

[40] Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[41] Urząd Miasta Radlin. (n.d.). Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radlin.

PGG S.A. działania naprawcze i zapobiegawcze[42,43]. Nie zmienia to jednak faktu, że ryzyko pylenia i ewentualnych zapłonów hałd obniża obecną i przyszłą atrakcyjność mieszkaniową w okolicy. Fundamentalne znaczenie dla poprawy stanu środowiska miała modernizacja kotłów w Ciepłowni. Dzięki wdrożeniu w ostatnich latach nowoczesnych technologii i usprawnieniu systemów zasilania gazem, udało się ograniczyć emisję pyłów oraz substancji szkodliwych, dostosowując pracę obiektu do obowiązujących norm środowiskowych. Kluczowym krokiem w kierunku zmniejszenia presji przemysłowej było zastąpienie paliw stałych gazem koksowniczym. Mimo że obecna instalacja, ze względu na stopień zużycia technicznego, traktowana jest jako rozwiązanie przejściowe, jej działanie w zmodernizowanej formie już teraz łagodzi negatywny wpływ na lokalne ekosystemy[44]. Planowane zastąpienie tej infrastruktury nowym blokiem energetycznym wpisuje się w szerszą strategię dekarbonizacji regionu, której celem jest sukcesywne zmniejszanie obciążeń dla środowiska, wzrost efektywności energetycznej oraz budowa stabilniejszych źródeł energii[45].

Gleby na tym obszarze to głównie gleby bielicowe, pseudobielicowe oraz brunatne kwaśne, zaliczane w większości do III i IV klasy bonitacyjnej[46]. Jednak bezpośrednio na terenie kopalni i jej okolic gleby są poddane silnej presji antropogenicznej[47]. Występują tam również czarne ziemie zdegradowane[48].

Na badanym terenie nie występują naturalne rzeki, strumienie ani zbiorniki wodne[49]. Historycznie wzmiankowano o tzw. „jeziorkach węglowych", co wskazuje na wodę

---

[42] Miasto Radlin. (n.d.). Hałda w Radlinie https://miasto.radlin.pl/halda [dostęp: 13.11.2025].

[43] NetTG. (2026). Hałda w Radlinie. PGG wypowiedziała umowę firmie prowadzącej tam prace https://nettg.pl/halda-w-radlinie-pgg-wypowiedziala-umowe-firmie-prowadzacej-tam-prace [dostęp: 08.03.2026].

[44] Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[45] Ibidem.

[46] Urząd Miasta Radlin. (2024). Program Ochrony Środowiska dla Gminy Radlin na lata 2024–2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2031.

[47] Ibidem.

[48] Ibidem.

[49] Na podstawie informacji uzyskanych od Burmistrza miasta Radlina podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

związaną z działalnością przemysłową, a nie naturalnymi ciekami[50]. Mieszkańcy Kolonii Emma korzystali dawniej ze studni głębinowych, lecz obecnie teren ten jest w pełni podłączony do miejskiej sieci wodociągowej[51]. Choć ogólnie w Radlinie nie wyznaczono obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego, to działalność górnicza może powodować lokalne zaburzenia stosunków wodnych, w tym osuszanie terenu lub powstawanie zalewisk w wyniku drenażu kopalnianego[52]. W tym aspekcie kluczowe dla bezpieczeństwa przyszłych inwestycji kubaturowych będzie opracowanie modelu hydrogeologicznego, który pozwoli uniknąć ewentualnych zalewisk po zakończeniu odwadniania kopalni.

Potencjał przyrodniczy badanego obszaru opiera się głównie na ogródkach i zieleni urządzonej w zabudowie mieszkaniowej[53]. Przestrzeń między zabytkowymi budynkami zaprojektowano w formie „miasta-ogrodu", co nadaje kolonii charakter półwiejski i zapewnia enklawy zieleni wśród zabudowy robotniczej[54]. Teren położony jest w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki[55]. Topografia obszaru, na którym leży osiedle Emma, nie jest trudna – brak tu znaczących wzgórz czy dolin, co pozwoliło na zachowanie pierwotnego, regularnego układu urbanistycznego ulic i zabudowy z przełomu XIX i XX wieku[56]. Podłoże stanowią głównie osady wodno-lodowcowe oraz skały karbońskie[57]. Na omawianym terenie nie znajdują się żadne ustawowe formy ochrony przyrody, takie jak parki krajobrazowe czy rezerwaty[58]. Sam układ architektoniczno-urbanistyczny osiedla Emma podlega jednak ochronie

---

[50] Ibidem.

[51] Urząd Miasta Radlin. (2024). Raport o stanie miasta Radlin 2024.

[52] Urząd Miasta Radlin. (2024). Program Ochrony Środowiska dla Gminy Radlin na lata 2024–2027. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2031.

[53] Ibidem.

[54] Ibidem.

[55] Ibidem.

[56] Na podstawie informacji uzyskanych od Burmistrza miasta Radlina podczas wizyty studyjnej w dniu 30.10.2025.

[57] Urząd Miasta Radlin. (2024). Program Ochrony Środowiska dla Gminy Radlin na lata 2024–2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2031.

[58] Ibidem.

konserwatorskiej, co ogranicza możliwość swobodnych przekształceń przestrzeni, mając na celu zachowanie historycznego krajobrazu[59]. Na terenie Ciepłowni dominuje zabudowa betonowa i ceglana oraz pasmowa roślinność trawiasta. Na tym obszarze roślinność występuje fragmentami, co wskazuje na możliwość integracji elementów przyrodniczych z infrastrukturą przemysłową.

[59] Urząd Miasta Radlin. (n.d.). Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radlin.

Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

Strategia transformacji uwalnianych obszarów KWK ROW RUCH MARCEL wraz z otoczeniem w Radlinie

WARIANT 1

1.1. Diagnoza – bilans strategiczny

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy analizowanego obszaru, dokonano weryfikacji szerokiej listy zidentyfikowanych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. A następnie, prowadząc analizę oddziaływania poszczególnych czynników na rozwój obszaru, dokonano wyboru kluczowych czynników strategicznych. W niniejszym opracowaniu wskazane one zostały w Tabeli 2. Na ich podstawie, w kolejnym kroku przeprowadzono analizę SWOT.

Tabela 2. Kluczowe czynniki strategiczne - analiza SWOT.

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
S1. Rozbudowana infrastruktura społeczna i aktywność CUS oraz innych podmiotów wpływa na aktywną integrację mieszkańców.	**W1.** Funkcjonowanie kompleksu paliwowo-energetycznego wiąże się z negatywnym oddziaływaniem środowiskowym.
S2. Unikatowa zabudowa mieszkaniowa Kolonii Emma wpływa na integrację społeczności lokalnej.	**W2.** Emisja pyłów związana z działalnością zakładu stanowi jeden z czynników kształtujących jakość środowiska na terenie osiedla.
S3. Wielopokoleniowy charakter społeczności osiedla Emma wpływa na trwałość więzi sąsiedzkich.	**W3.** Obecny sposób organizacji parkowania wpływa na sposób użytkowania i czytelność przestrzeni w analizowanym obszarze.
S4. Wystarczająca jakość infrastruktury drogowej dla osób zmotoryzowanych, wpływa na dobrą połączalność z miastem i sąsiednimi ośrodkami.	**W4.** Funkcjonowanie KWK Marcel wpływa na warunki poruszania się pieszych i rowerzystów w jej otoczeniu.
S5. Potencjał tożsamości lokalnej i tradycji górniczych wpływa na możliwość integracji mieszkańców.	**W5.** Znaczące natężenie ruchu samochodowego kształtuje poziom hałasu oraz jakość powietrza w okolicy.
S6. Działania modernizacyjne tkanki mieszkaniowej wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców oraz estetykę przestrzeni.	**W6.** Przemysłowa dominanta krajobrazowa wpływa na odbiór estetyczny przestrzeni.
S7. Potencjał infrastruktury obszaru transformacji i terenów bezpośrednio zlokalizowanych przy ul. Korfantego wpływa na możliwość zagospodarowania terenu i nadania mu nowych funkcji.	**W7.** Trudności w modernizacji budynków zabytkowych wpływają na tempo poprawy warunków mieszkaniowych.

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
S8. Dostępność parkingów, dająca możliwość obecnego i przyszłego zapewnienia miejsc postojowych dla pracowników, odwiedzających i mieszkańców. **S9.** Obecność Kolonii Emma wpływa na potencjał materialny i kulturowy dziedzictwa miasta. **S10.** Na obszarze znajduje się 19 podmiotów gospodarczych o zróżnicowanych profilach gospodarczych co wpływa pozytywnie na lokalną gospodarkę i jej perspektywy.	**W8.** Zróżnicowana struktura własnościowa gruntów i budynków Osiedla Emma wpływa na zróżnicowane tempo i zakres modernizacji zabudowy mieszkaniowej. **W9.** Bliskość funkcji przemysłowych oraz ryzyko pylenia i zapłonów hałd wpływają na obniżenie atrakcyjności mieszkaniowej obszaru. **W10.** Niewystarczająca komunikacja miejska wpływa na ograniczenie możliwości przemieszczania się mieszkańców.
SZANSE (O)	**ZAGROŻENIA (T)**
O1. Dopasowana do skali miasta jakość i liczba terenów zielonych oddziałuje pozytywnie na mieszkańców i środowisko. **O2.** Bliskie sąsiedztwo głównych ciągów komunikacyjnych w mieście (ul. Korfantego oraz ul. Rymera) wpływa na możliwość przemieszczania się samochodem po mieście i dojazd do sąsiednich miejscowości. **O3.** Realizacja przedsięwzięć poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego i wspierających elektromobilność. **O4.** Możliwość dotarcia z ofertą miejsca do szerszej grupy odbiorców, np. mieszkańców i przedsiębiorców z Rybnika, Wodzisławia Śląskiego i innych okolicznych miejscowości. **O5.** Realizacja projektów wspierających proces transformacji. **O6.** Poprawa dostępności komunikacyjnej w związku z rozbudową i modernizacją dróg powoduje łatwość poruszania się mieszkańców podregionu.	**T1.** Działalność kopalni wprowadza dodatkowe uwarunkowania logistyczne w funkcjonowaniu układu transportowego i przestrzennego. **T2.** Ograniczona dostępność alternatywnych środków komunikacji negatywnie wpływa na mobilność mieszkańców, poczucie bezpieczeństwa i jakość przestrzeni publicznej. **T3.** Niski poziom aktywności przedsiębiorczej mieszkańców wpływa na ograniczone powstawanie nowych podmiotów. **T4.** Ryzyko technologicznej niestabilności elektrociepłowni determinujące negatywne oddziaływania środowiskowe i zdrowotne. **T5.** Perspektywa ograniczeń budżetowych miasta negatywnie wpływa na zdolność do realizacji własnych projektów inwestycyjnych o dużej skali oraz utrzymywania nowych obiektów. **T6.** Wysoka koncentracja działalności przemysłowej w podregionie rybnickim oddziałuje na wzrost presji środowiskowej oraz zagrożeń dla zdrowia mieszkańców.

SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
O7. Inwestowanie w kulturę fizyczną, sport i rekreację jako sposób na poprawę atrakcyjności osiedleńczej i jakości życia mieszkańców.	**T7.** Spadek liczby ludności w miastach oraz starzenie się społeczeństwa oddziałuje na wzrost kosztów utrzymania infrastruktury miejskiej oraz spadek wpływów podatkowych do budżetu lokalnego.
O8. Radlin wchodzi w skład Międzygminnego Związku Komunikacyjnego, który umożliwia współpracę pomiędzy gminami w zakresie organizacji transportu zbiorowego.	**T8.** Systematyczny wzrost kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej powoduje trwałą presję finansową na budżet miasta.
O9. Restrukturyzacja tradycyjnych sektorów z poszanowaniem ich tradycji jako trend.	**T9.** Niewystarczający poziom dostosowania kompetencji pracowników w regionie dla rozwoju inwestycji nowoczesnych branż w warunkach transformacji śląskiej gospodarki.
O10. Dynamiczny postęp technologiczny w robotyzacji, automatyzacji i sztucznej inteligencji wpływa na wzrost efektywności gospodarki oraz napędza innowacje.	**T10.** Rozwój technologiczny oddziałuje na rynek pracy, powodując redukcję miejsc pracy w wyniku automatyzacji procesów.

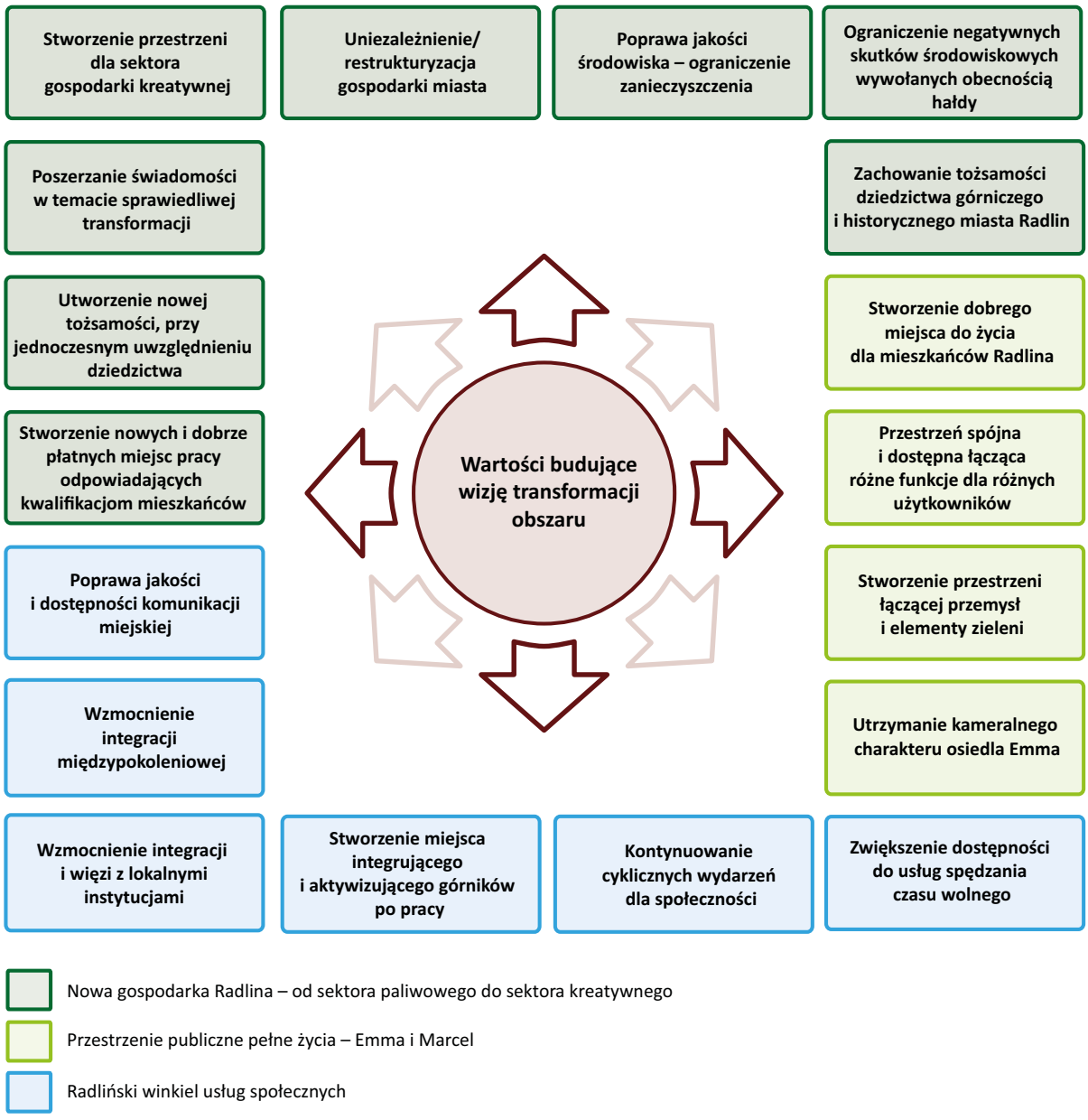
Źródło: opracowanie własne

1.2. Strategia wynikowa

Analizę SWOT przeprowadzono oceniając w macierzy powiązań najbardziej prawdopodobne interakcje pomiędzy siłami i słabościami, a szansami i zagrożeniami. Ze względu na wynik wskazujący na dominację relacji zachodzących pomiędzy siłami i szansami, strategią wynikową dla analizowanego obszaru jest **strategia agresywna (rozwojowa)**. Zakłada ona aktywne wykorzystanie wewnętrznych mocnych stron w celu maksymalizacji korzyści zidentyfikowanych zewnętrznych szans rozwojowych. Przyjęcie takiego podejścia oznacza konieczność dynamicznego rozwoju obszaru poprzez efektywne zagospodarowanie istniejących zasobów oraz wykorzystanie jego atutów infrastrukturalnych, społecznych i przestrzennych. Przykładowo, istniejąca infrastruktura zlokalizowana przy ul. Korfantego stanowi istotny potencjał dla realizacji przedsięwzięć wspierających procesy transformacji, co sprzyja lokalnemu rozwojowi oraz integracji funkcji społecznych, usługowych i gospodarczych.

1.3. Wizja transformacji obszaru

Wartości budujące wizję transformacji zaprezentowane na Rysunku 1. powstały jako rezultat uporządkowanych odpowiedzi udzielonych przez interdyscyplinarne zespoły studentów na następujące pytanie warsztatowe: „za najważniejsze w transformacji/ rozwoju analizowanego obszaru uważam…”

Rysunek 1. Wartości budujące wizję transformacji obszaru.
Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze postulowane wartości wizję transformacji obszaru zdefiniowano następująco:

Ciepłownia Marcel, ulica Korfantego i Kolonia Emma stają się sercem nowej tożsamości Radlina - miejscem, w którym dziedzictwo przemysłowe napędza kreatywną gospodarkę i lokalne usługi. Przestrzenie poprzemysłowe łączą funkcje pracy, spotkań i codziennego życia, tworząc bezpieczne, zielone i aktywne środowisko dla mieszkańców i przedsiębiorców. To obszar, w którym transformacja energetyczna przekłada się na realne kompetencje, miejsca pracy i dumę z lokalności.

1.4. Priorytety i cele strategiczne

Priorytety transformacji obszaru zostały stworzone w oparciu o wyniki warsztatów, na których powstały grupy wartości budujące wizję transformacji analizowanego obszaru. Cele strategiczne powstały jako rezultat uporządkowanych odpowiedzi udzielonych przez interdyscyplinarne zespoły studentów na pytanie warsztatowe: „co chcemy osiągnąć w ramach realizacji poszczególnych priorytetów?". Priorytety strategiczne zostały sformułowane w następujący sposób:

Tabela 3. Priorytety transformacji obszaru

Priorytet	Opis
P1. Nowa gospodarka Radlina – od sektora paliwowego do sektora kreatywnego	Dla przyszłości obszaru ważne jest kształtowanie dynamicznego i konkurencyjnego środowiska gospodarczego poprzez wzmacnianie rozwoju kluczowych podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze Radlina. Szczególny nacisk kładzie się na rozwój branż związanych z sektorem kreatywnym, przy jednoczesnym zachowaniu oraz twórczym wykorzystaniu lokalnego dziedzictwa przemysłowego. Priorytet obejmuje kształtowanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości, prowadzących do aktywizacji lokalnych inicjatyw biznesowych. Istotnym elementem pozostaje również tworzenie nowych, stabilnych miejsc pracy, dostosowanych do kompetencji i potrzeb mieszkańców Radlina, co w perspektywie długoterminowej wzmacnia rozwój społeczno-gospodarczy miasta.

Priorytet	Opis
P2. Przestrzenie publiczne pełne życia – Emma i Marcel	Dla przyszłości obszaru ważne jest kształtowanie przyjaznego środowiska życia, odpowiadającego na potrzeby różnych grup społecznych. Ukierunkowanie obejmuje poprawę bezpieczeństwa oraz komfortu użytkowania publicznych przestrzeni w obrębie obszarów okołokopalnianych Emma i Marcel. Priorytet odnosi się do kompleksowej rewitalizacji terenów poprzemysłowych poprzez ich funkcjonalne i estetyczne zagospodarowanie oraz spójną integrację z otaczającą strukturą miejską.
P3. Radliński winkiel usług społecznych	Dla przyszłości obszaru ważne jest wzmocnienie funkcji społecznych i usługowych poprzez kształtowanie zintegrowanych przestrzeni sprzyjających aktywizacji mieszkańców oraz rozwojowi lokalnych usług. Obejmuje on aktywizację społeczną i włączenie kompetencyjne mieszkańców poprzez rozwój oferty w przestrzeniach poprzemysłowych, zwiększające udział społeczności lokalnej w życiu społecznym i gospodarczym miasta oraz ograniczające zjawiska wykluczenia społecznego. W ramach priorytetu zakłada się również wzmacnianie marki lokalnych usług społecznych i gospodarczych, w tym działalności rzemieślniczych, poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz jej promocję jako elementu tożsamości lokalnej, co w efekcie prowadzi do trwałego ożywienia społeczno-gospodarczego Radlina.

Źródło: opracowanie własne

Do poszczególnych priorytetów przyporządkowano cele strategiczne, co zaprezentowano w Tabeli 4.

Tabela 4. Układ celów strategicznych

Priorytet P1. **Nowa gospodarka Radlina – od sektora paliwowego do sektora kreatywnego**	**Priorytet P2.** **Przestrzenie publiczne pełne życia – Emma i Marcel**	**Priorytet P3.** **Radliński winkiel usług społecznych**
CS1.1. Pozyskanie i wspieranie rozwoju wiodących podmiotów gospodarczych sektora gospodarki kreatywnej w osi ulicy Korfantego	**CS2.1.** Poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia w publicznych przestrzeniach okołokopalnianych promujących dziedzictwo poprzemysłowe	**CS3.1.** Aktywizacja społeczna i włączenie kompetencyjne mieszkańców w przestrzeniach okołokopalnianych
CS1.2. Zachowanie tożsamości i dziedzictwa przemysłowego w przestrzeniach pokopalnianych o funkcji gospodarczej	-	**CS3.2.** Wzmocnienie marki lokalnych usług społecznych i gospodarczych, w tym działalności rzemieślniczych – „wyłonaczone kole radlińskiego Marcela”

Źródło: opracowanie własne

1.5. Przedsięwzięcia transformacji

Rezultatem prac warsztatowych interdyscyplinarnych zespołów było stworzenie i pogrupowanie przedsięwzięć (wraz ze wstępną charakterystyką) według następujących kategorii: społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne. Opracowane przedsięwzięcia przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 5. Przedsięwzięcia o charakterze społecznym.

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
PS_1_Radliński program softlanding; konkurs na inicjatywy gospodarcze sektora kreatywnego	Organizacja konkursu na nowe kreatywne inicjatywy gospodarcze będzie wspierać niezależność gospodarczą miasta, urozmaicać życie miejskie oraz walory przestrzenne. Nowe ośrodki aktywności będą zlokalizowane wzdłuż ulicy Korfantego. W ramach przedsięwzięcia zostanie zaprojektowana niezbędna infrastruktura techniczna, obejmująca drogi dojazdowe, chodniki oraz parkingi obsługujące kilka ośrodków naraz. Dopełnieniem będzie wprowadzenie zieleni punktowej, podnoszącej estetykę oraz jakość zagospodarowania terenu.
PS_2_Projekty typu Urban Lab – włączamy mieszkańców i rozwijamy ich talenty - „CUS - powie Emma”	Zakłada się utworzenie ośrodków typu Urban Lab - ogólnodostępnych przestrzeni przeznaczonych dla mieszkańców, których celem będzie prowadzenie konsultacji dotyczących codziennych wyzwań funkcjonowania w mieście, rozwijanie kompetencji społecznych oraz realizacja procesów partycypacyjnych wpływających na kolektywny rozwój miasta. Ośrodki te będą uzupełniały ofertę Centrum Usług Społecznych i będą zlokalizowane w istniejącej lub nowo projektowanej zabudowie kubaturowej oraz zostaną powiązane z układem komunikacyjnym, w tym z infrastrukturą parkingową oraz ciągami pieszymi.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
PG_1_Zmierz się „na wadze" – projekt mikrotargowiska miejskiego z zapleczem instytucjonalnym dla rozwoju usług gospodarczych (program mentoringowy, spółdzielnia rzemieślnicza)	Zaprojektowane zostanie targowisko miejskie z zapleczem instytucjonalnym. W otoczeniu powstaną parkingi oraz przystanek autobusowy bezpośrednio zlokalizowany przy targowisku. Projekt będzie obejmował zaprojektowanie kubatury mającej obsługiwać funkcję główną i dopełniającą targowiska.
PG_2_Masterplan przestrzeni gospodarczych sektora kreatywnego – Radlińska Strefa Kreatywnego Postfedrowania	Projekt zakłada adaptację, po zakończeniu działalności kopalni lub w miarę uwalniania terenów i budynków, istniejących obiektów poprzemysłowych do nowych funkcji użytkowych sektora kreatywnego, przy jednoczesnym zachowaniu i wyeksponowaniu ich charakterystycznych walorów architektury industrialnej. Planowana strefa gospodarcza ma pełnić funkcję nowoczesnego ośrodka aktywności ekonomicznej, opartego na rewitalizacji i ponownym wykorzystaniu istniejącej struktury przestrzennej. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się modernizację obecnego układu dojazdowego, usprawnienie i reorganizację stref parkingowych oraz uzupełnienie pustek przestrzennych poprzez wprowadzenie zaprojektowanej zieleni o charakterze parkowym. Kluczowym elementem koncepcji jest system kładek pieszych, stanowiących narzędzie organizacji przestrzennej i kontroli dostępności terenu.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7. Przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
PINF_1_Projekt przestrzeni zielonych, aktywizujących parków kieszonkowych i stref ograniczonej prędkości w osi ulicy Korfantego	Planowane przedsięwzięcie polega na wprowadzeniu strefy ruchu o ograniczonej prędkości w obrębie fragmentu ulicy Korfantego przy osiedlu Emma. Działania te wpłyną na poprawę bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni oraz podniesienie jakości środowiska miejskiego. Przedsięwzięcie obejmie także realizację systemu niewielkich przestrzeni zieleni urządzonej wzdłuż ulicy Korfantego. Będą one pełnić funkcję lokalnych mini parków oraz elementów powiązań przestrzennych, prowadzących w głąb terenów pokopalnianych.
PINF_2_Projekt systemu komunikacji pieszo-rowerowej w osi ulicy Korfantego	Zakłada się modernizację układu ruchu pieszego i rowerowego wzdłuż ulicy Korfantego, której celem jest nowe wyznaczenie przebiegu ciągów komunikacyjnych, podniesienie poziomu ich bezpieczeństwa oraz uzupełnienie ich o zieleń punktową. Przedsięwzięcie obejmie wydzielenie powiązań pieszo-rowerowych prowadzących w głąb miasta, w kierunku obszarów mieszkaniowych, usługowych oraz terenów zielonych.

Źródło: opracowanie własne

Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

Koncepcja zagospodarowania uwalnianych terenów KWK ROW Ruch Marcel wraz z otoczeniem w Radlinie

WARIANT 1

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu
Radlin: KWK Marcel z otoczeniem

RADLIN I JEGO STRUKTURA

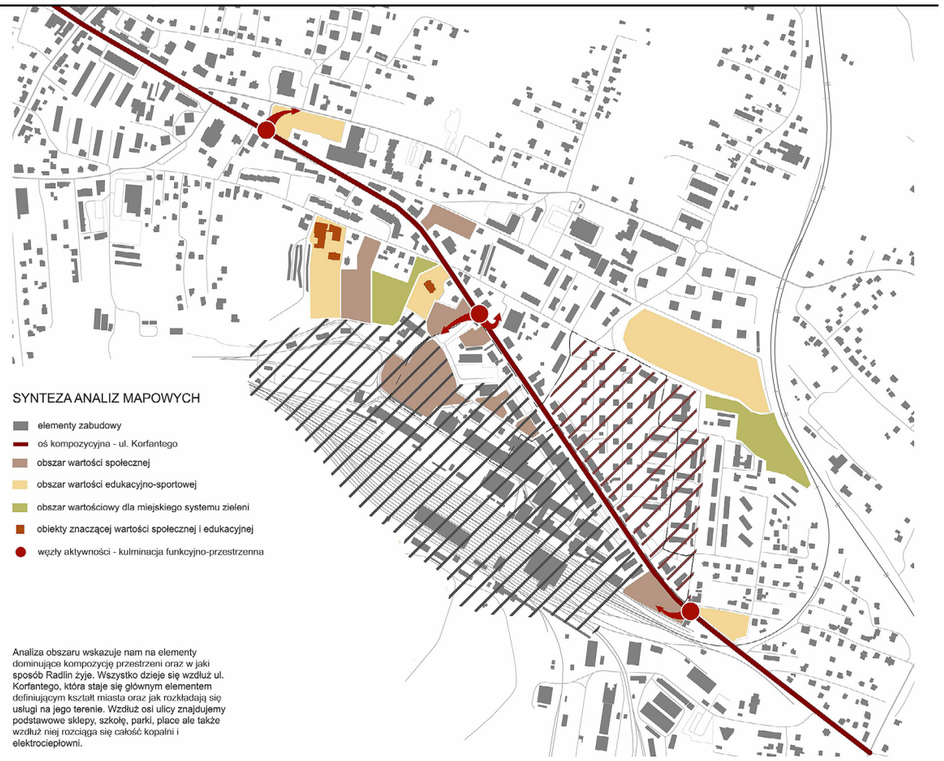

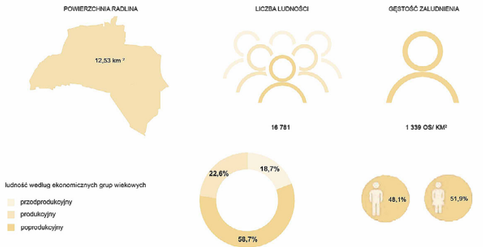
ANALIZA CHARAKTERYSTYKI ZABUDOWY

- zabudowa jednorodzinna
- zabudowa usługowa
- obiekty przemysłowe

Kompozycyjnie miasto dzieli się na dwa obszary: teren kopalni, obszar mieszkaniowy. Obszar mieszkaniowy składa się z budynków wielorodzinnych o małej skali. Przeważa charakterystyczna zabudowa familoków śląskich.

ANALIZA DEMOGRAFICZNA

ANALIZA SIATKI KOMUNIKACJI DROGOWEJ

- elementy zabudowy
- droga rybnicka S79
- główne drogi komunikacji jezdnej

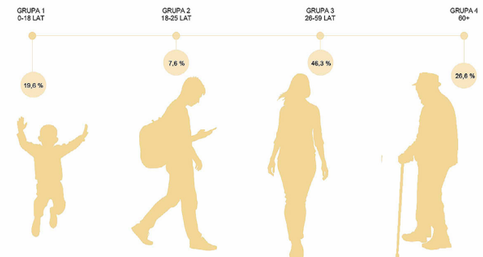
Miasto kreowane jest wokół głównej arterii: ulicy Wojciecha Korfantego. To granica między zabudowa mieszkaniowa i terenami kopalnianymi. Miasto z wschodniej strony otoczone drogą s78 (rybnicką)

SYNTEZA ANALIZ MAPOWYCH

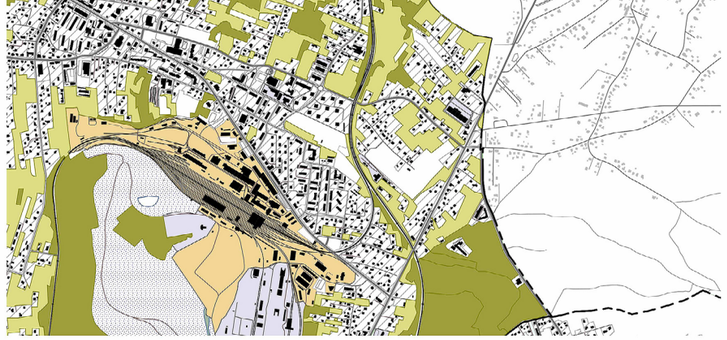
- elementy zabudowy
- oś kompozycyjna - ul. Korfantego
- obszar wartości społecznej
- obszar wartości edukacyjno-sportowej
- obszar wartościowy dla miejskiego systemu zieleni
- obiekty znaczącej wartości społecznej i edukacyjnej
- węzły aktywności - kulminacja funkcyjno-przestrzenna

Analiza obszaru wskazuje nam na elementy dominujące kompozycję przestrzeni oraz w jaki sposób Radlin żyje. Wszystko dzieje się wzdłuż ul. Korfantego, która staje się głównym elementem definiującym kształt miasta oraz jak rozkładają się usługi na jego terenie. Wzdłuż osi ulicy znajdujemy podstawowe sklepy, szkołę, parki, place ale także wzdłuż niej rozciąga się całość kopalni i elektrociepłowni.

CHARAKTERYSTYKA UŻYTKOWNIKÓW

ANALIZA SYSTEMU ZIELENI ORAZ TERENÓW PRZYRODY

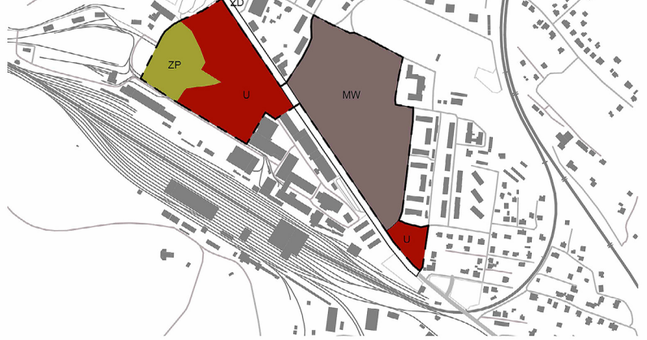

- obszary zieleni trawiastej
- obszary zalesione
- obszary użytków przemysłowych
- obszar hałdy

Charakter zieleni jest ograniczony. Pomimo dość jej dużej ilości, jakość tej zieleni to głównie trawy, miejscowe zadrzewienia oraz dominująca powierzchnia hałdy, która jeszcze przez wiele lat będzie niemożliwa do zagospodarowania, a wręcz będzie sprawiała kłopoty.

Obecny system wymaga pielęgnacji oraz pomysłu na złączenie go w spójny organizm jako tło dobrze funkcjonującego miasta.

UKŁAD FUNKCJONALNY MPZP

- MW - tereny zab. mieszkaniowej wielorodzinnej
- U - teren zabudowy usługowej
- ZP - teren zieleni urządzonej
- KD - tereny dróg publicznych

Podział funkcjonalny zakłada się dla wyjściowego obszaru opracowania.

Przedmiot terenu określa się jako zabudowę mieszkaniową dla Kolonii Emma, natomiast dla udostępnionego obszaru elektrociepłowni oraz KWK Marcel - zabudowy usługowej z uzupełnieniem o tereny zieleni urządzonej - z uwzględnieniem wagi implementacji zieleni jako tła i narzędzia łączenia każdego z określonych wyżej terenów.

Uwzględniony zostaje również teren drogi publicznej dla ul. Korfantego, określonej jako istota układu przestrzennego i funkcjonalnego Radlina.

RUCHY EKONOMICZNE

WAŻNĄ KWESTIĄ W KONTEKŚCIE PROBLEMATYKI, WOKÓŁ KTÓREJ ROZWIJANY JEST PROJEKT, JEST ASPEKT ZATRUDNIENIA I MIEJSC PRACY.

ANALIZA WIDOCZNA Z PRAWEJ STRONY PRZEDSTAWIA SALDO MIGRACJI PRACOWNICZEJ, DO I Z INNYCH MIAST.

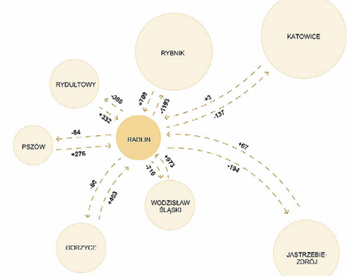
W PERSPEKTYWIE WYGASZAJĄCEJ SIĘ KOPALNI WAŻNYM ASPEKTEM STRATEGICZNYM JEST STWORZENIE NOWYCH OŚRODKÓW PRACY, W ZASTĘPSTWIE ZA WKROTCE WYELIMINOWANE MIEJSCA PRACY W KOPALNI.

W KONTEKŚCIE ROZWOJU MIASTA RADLIN I MIESZKAŃCÓW WAŻNĄ DANĄ JEST ROZKŁAD ZATRUDNIENIA W KOPALNI, NA MIESZKAŃCÓW RADLINA I OSOBY DOJEŻDŻAJĄCE DO PRACY W KOPALNI Z OŚCIENNYCH MIAST.

KOPALNIA

LICZBA MIEJSC PRACY: 2662

PRACOWNICY MIESZKAJĄCY W RADLINIE: OK. 600 (6% grupy produkcyjnej)

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Radlin dysponuje dużym zasobem terenów zielonych (lasy, parki, korytarze ekologiczne) oraz infrastrukturą techniczną (wysokie zwodociągowanie, rozbudowana sieć gazowa) i korzystnym położeniem komunikacyjnym (DK78, blisko A1, linia kolejowa). Dodatkowo miasto ma rozpoznawalne walory dziedzictwa przemysłowego.	Istniejące problemy środowiskowe (wysoka emisja niskiej jakości powietrza, presja przemysłowa na wody) oraz fragmentaryzacja jakość przestrzeni publicznych i brak spójnego rynku/centrum obniżają atrakcyjność miejską. Do tego dochodzą ograniczenia mieszkaniowe i brak terenów inwestycyjnych oraz niedostateczna sieć tras rowerowych i usług opiekuńczych dla rodzin.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
Dostępne środki i polityki (Europejski Zielony Ład, programy regionalne/UE) oraz możliwość rewitalizacji terenów poprzemysłowych stwarzają szansę na transformację, nowe funkcje rekreacyjne i rozwój branż usługowych.	Silne uzależnienie od tradycyjnych gałęzi przemysłu i proces transformacji gospodarczej mogą spowodować utratę miejsc pracy i pogorszenie stabilności społecznej. Równocześnie pogłębiające się trendy demograficzne (starzenie, ujemny przyrost naturalny odpływ młodych) zagrażają atrakcyjności miasta.

WALORYZACJA SPOŁECZNA - WĘZŁY MIEJSKIE

- węzeł miejski

Wewnątrz badanego obszaru Radlina znajdujemy węzły funkcjonalno-przestrzenne. To punkty rozpoznane jako elementy w którym dominują usługi, pojawiają się place, szkoły – wejścia w głąb tkanki miasta z głównej osi. To punkty mają wysoką wartość lokalną i mogą świetnie służyć jako miejsca zbierające mieszkańców.

TABELA REWITALIZACYJNA

Numer przedsięwzięcia	Nazwa Przedsięwzięcia	Charakterystyka
Pr1_P1_CS.1.1.	Radliński program softlanding; konkurs na inicjatywy gospodarcze sektora kreatywnego	Według zasady rozwoju miejskiego wzdłuż ul. Korfantego, zakłada się konkurs na nowe kreatywne inicjatywy gospodarcze, mające wspomóc niezależność gospodarczą miasta, urozmaicić życie miejskie oraz walory przestrzenne. Takie ośrodki mają być umiejscawiane wzdłuż ulicy Korfantego. Dla takich ośrodków zakłada się zaprojektowanie niezbędnej infrastruktury: dojazdów, parkingów (mogących obsługiwać kilka ośrodków naraz), chodników oraz uzupełnienia o zieleń punktową.
Pr2_P1.CS1.2.	Masterplan przestrzeni gospodarczych sektora kreatywnego – Radlińska Strefa Kreatywnego Postledrowania w Elektrociepłowni KWK Marcel	Dla wydzielonej części KWK Marcel w obszarze opracowania, zaproponowany jest pierwszy etap budującej się strefy gospodarczej w przekształconych do nowej funkcji obiektach elektrociepłowni. Projekt zakłada nowoczesny ośrodek gospodarczy z zachowaniem walorów charakteru industrialnego. Do strefy gospodarczej zakłada się modernizację istniejącego dojazdu, usprawnienie i uporządkowanie parkingu i uzupełnienie pasieki przestrzennych zielenią zaprojektowaną (parkową) "Podział terenu elektrociepłowni na strefy wolne funkcjonująca, a na strefy otwarte dla ludzi lub inne (zamknięte), wykonuje się za pomocą projektu przestrzennej "kładki", dzięki której dodany zostaje nowy poziom dostępności na poziomie "+1", natomiast w poziomie 0, konstrukcja podtrzymująca kładkę służy jako otwieranie lub zamykanie poszczególnych stref. W przypadku zamknięcia, kładka służy na +1 jako komunikacja przez teren bez ingerencji w wolżć żyjący teren elektrociepłowni. W przypadku otwarcia, kładka na +1 służy dla szybszego tranzytu przez cały teren, a w poziomie 0 tworzy w pełni swobodnie użytkowalną przestrzeń
Pr1_P2.CS2.1.	Projekt przestrzeni zielonych, aktywizujących parków kieszonkowych i stref ograniczonej prędkości w osi ulicy Kortantego	Ulica Korfantego ma stać się ulicą o ograniczonej prędkości, w której pieszy ma zdecydowanie zwiększoną wagę w hierarchi ruchu. Wzdłuż drogi, kreują się "zielone kieszenie" - miniparki aktywności miejskiej, przede wszystkim jako tereny zaprojektowanej zieleni, prowadzące głębiej w tereny kopalniane. W takich kieszeniach jest możliwość zagospodarowania również małej kubatury mieszkalnej, jeżeli dana kieszeń jest w sąsiedztwie mocniej zurbanizowanego terenu, dzięki temu dopełniając charakter określonej części. Charakter takowej kubatury mieszkalnej ma być przyziemny, obiekty mają być na użytek mieszkań komunalnych. Każda kieszeń zakłada dostępność pieszą i rowerową, dlatego doprowadza się chodniki, ścieżki rowerowe oraz parkingi.
Pr2_P2.CS2.1.	Projekt systemu komunikacji pieszo-rowerowej w osi ulicy Kortantego	Ulica Korfantego określona została jako główna oś kompozycyjno-przestrzenna dla miasta Radlin. Dla tej ulicy zakłada się modernizację siatki ruchu pieszego i rowerowego, mającego na celu nowe wykreślenie tych ścieżek, zwiększenie ich bezpieczeństwa oraz uzupełnienie je o zieleń punktową. Z głównej osi jaka jest ul. Korfantego, wyżzelane będą ścieżki wgłąb miasta do obszarów mieszkalnych, usługowych, parkowych. Wzdłuż ulicy umieszczane są parkingi punktowo w miejscach obsługujących i dostępnych największą ilość obiektów użyteczności publicznej i usługowych.
Pr1_P3.CS3.1.	Projekty typu Urban Lab – włączamy mieszkańców i rozwijamy ich talenty - "CUS - powie Emma"	Zakłada się stworzenie ośrodków Urban Lab - miejsca dla mieszkańców, służące konsultacji ich codziennych zmagań w mieście, rozwoju umiejętności oraz prowadzeniu spotkań/przeowów partycypacyjnych służących kolektywnemu rozwojowi miasta. Takie ośrodki mogące mieścić się w kubaturze istniejącej lub nowo projektowanej, usprawnione są o parking oraz dostępną komunikację pieszą.
Pr2_P3.CS3.2.	Zmiorz się "na wadzo" – projekt mikrotargowiska miejskiego z zapleczem instytucjonalnym dla rozwoju usług gospodarczych (program mentoringowy, spółdzielnia rzemieślnicza)	Dalałej terenu pokopalnianego projektuje się na rzecz targowiska miejskiego z zapleczem instytucjonalnym, w otoczeniu przestrzeni dopełniającej jak parkingi, przystanek autobusowy bezpośrednio połączony z targowiskiem (brak oddzielenia drogą), z zaprojektowaniem kubatury mającej obsługiwać funkcję główną i dopełniającą targowiska. Targowisko zaprojektowane jako przyszłościowy "obszar wejściowy" w przekształcony teren KWK Marcel.

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu
Igor Gdula, Zofia Bekman, Klaudia Nawrot, Krzysztof Braszczok, Michał Szojda
Prowadzący: dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej

Strategia rozwoju obszaru
Dariusz Ryguła, Emilia Zawadzka, Julia Rusicka, Maciej Tabor, Mateusz Ostrowski, Matylda Raczkowiak, Natalia Otręba, Olivier Osman, Oliwia Naplocha, Oliwia Oleksy, Wiktoria Nikel
Prowadzący: mgr Piotr Rykała
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Fundusze Europejskie dla Śląskiego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
Województwo Śląskie

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu Radlin: KWK Marcel z otoczeniem

AKSONOMETRIA ZAŁOŻENIA PROJEKTOWEGO

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU
1:1500

- elementy zabudowy projektowanej
- elementy zabudowy istniejącej
- parcelacja obszaru elektrociepłowni wg. Pr2_P1.CS1.2.
- tereny zielone
- zadrzewienie oraz drzewa wolnostojące
- wyjściowa granica opracowania
- proponowany rozszerzona granica opracowania

Projekt zagospodarowania terenu w ujęciu miejskim zakłada rozwijanie kieszoniowych przestrzeni wzdłuż ulicy Korfantego, jako głównej osi kompozycyjnej miasta. Wzdłuż osi, odnawiane są istniejące obiekty usługowe, powstają nowe.

W koloni Emma kontynuowany jest plan rewitalizacji mający na celu przejmowanie działek przez miasto oraz odnawianie budynków w stanie najgorszym, dając mieszkańcom nowe miejsce do odpoczynku i spotkań.
Teren kopalni jest otwierany częściowo. Dla zapewnienia zdrowego funkcjonowania terenów elektrociepłowni oraz otwierania obszarów nieużytkowych, zaproponowana zostaje kładka komunikacyjna, służąca w parterze jako oddzielnie obszarów oddanych do użytku publicznego w różnych okresach rozwoju miasta, natomiast w poziomie +1 jako kładka tranzytowa dla użytkowników oraz dodatkowy poziom poznawania terenu. Sama kopalnia rozwijana jest jako nowoczesny ośrodek gospodarczy, otwierający nowe ośrodki pracy, miejsc partycypacji oraz przebranżawiania.

PRZEDSIĘWZIĘCIA

A Pr1_P1_CS.1.1.
Radliński program softlanding; konkurs na inicjatywy gospodarcze sektora kreatywnego

B Pr2_P1.CS1.2.
Masterplan przestrzeni gospodarczych sektora kreatywnego – Radlińska Strefa Kreatywnego Postfedrowania w Elektrociepłowni KWK Marcel

C Pr1_P2.CS2.1.
Projekt przestrzeni zielonych, aktywizujących parków kieszonkowych i stref ograniczonej prędkości w osi ulicy Korfantego

D Pr2_P2.CS2.1.
Projekt systemu komunikacji pieszo-rowerowej w osi ulicy Korfantego

E Pr1_P3.CS3.1.
Projekty typu Urban Lab – włączamy mieszkańców i rozwijamy ich talenty - "CUS - powie Emma"

F Pr2_P3.CS3.2.
Zmierz się "na wadze" – projekt mikrotargowiska miejskiego z zapleczem instytucjonalnym dla rozwoju usług gospodarczych (program mentoringowy, spółdzielnia rzemieślnicza)

ETAPOWANIE ROZSZERZONEGO ZAKRESU OPRACOWANIA

RADLIN 2050
Finalizacja projektów w granicy opracowania Ulica Korfantego oraz Kolonia Emma. Projekt kładek jako systemu komunikacji w obszarze opracowania

RADLIN 2100
Rozwój parków kieszonkowych, tworzenie spójnego systemu zieleni jako tła do życia zdrowego miasta

RADLIN 2150
Urbanizacja terenów pustych, całkowite oddanie KWK Marcel do użytku publicznego, rozwój zabudowy mieszkaniowej

ELEMENTY PROJEKTOWANE

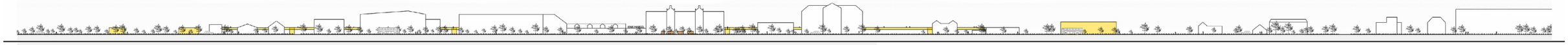

projektowana kubatura

projektowana siatka komunikacji

projektowany system zieleni miejskiej

SYLWETA TERENU WZDŁUŻ ULICY KORFRANTEGO

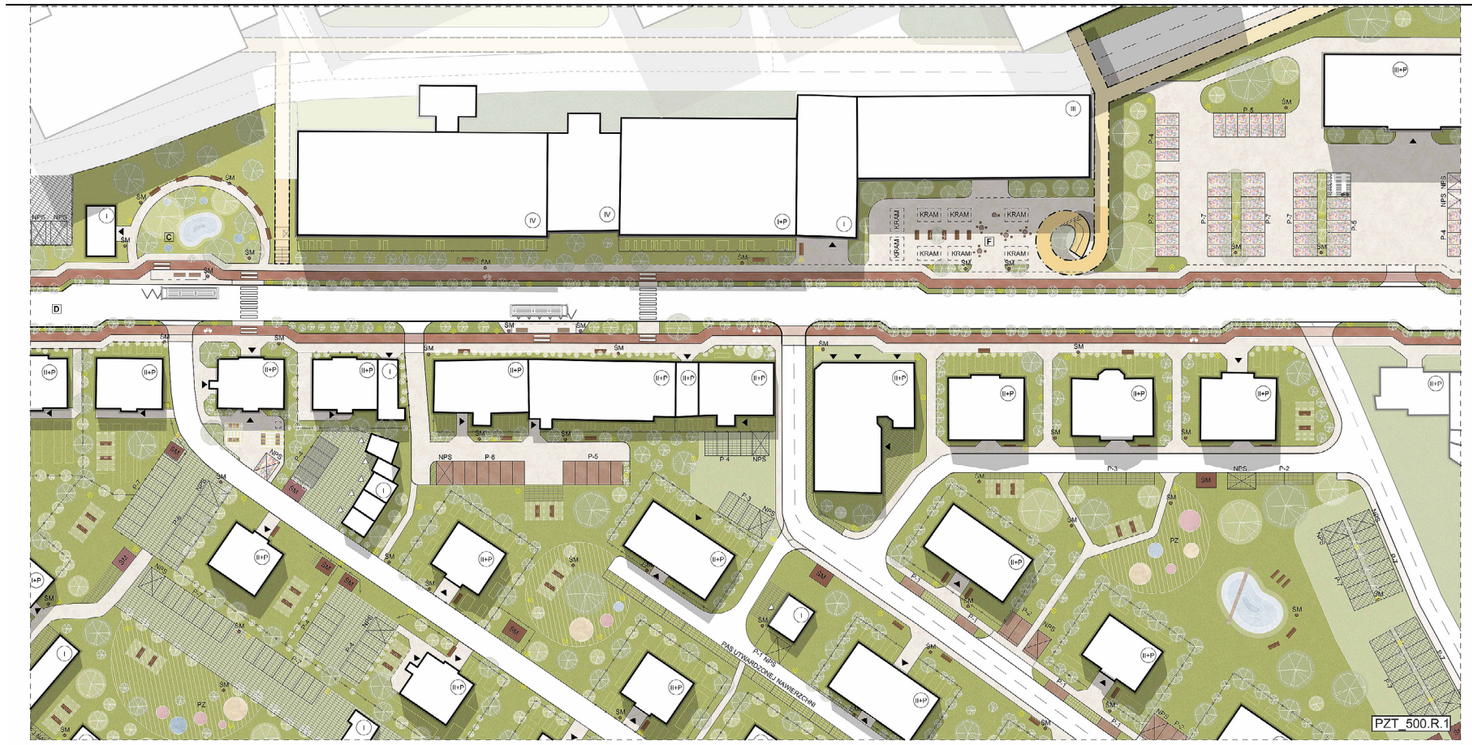

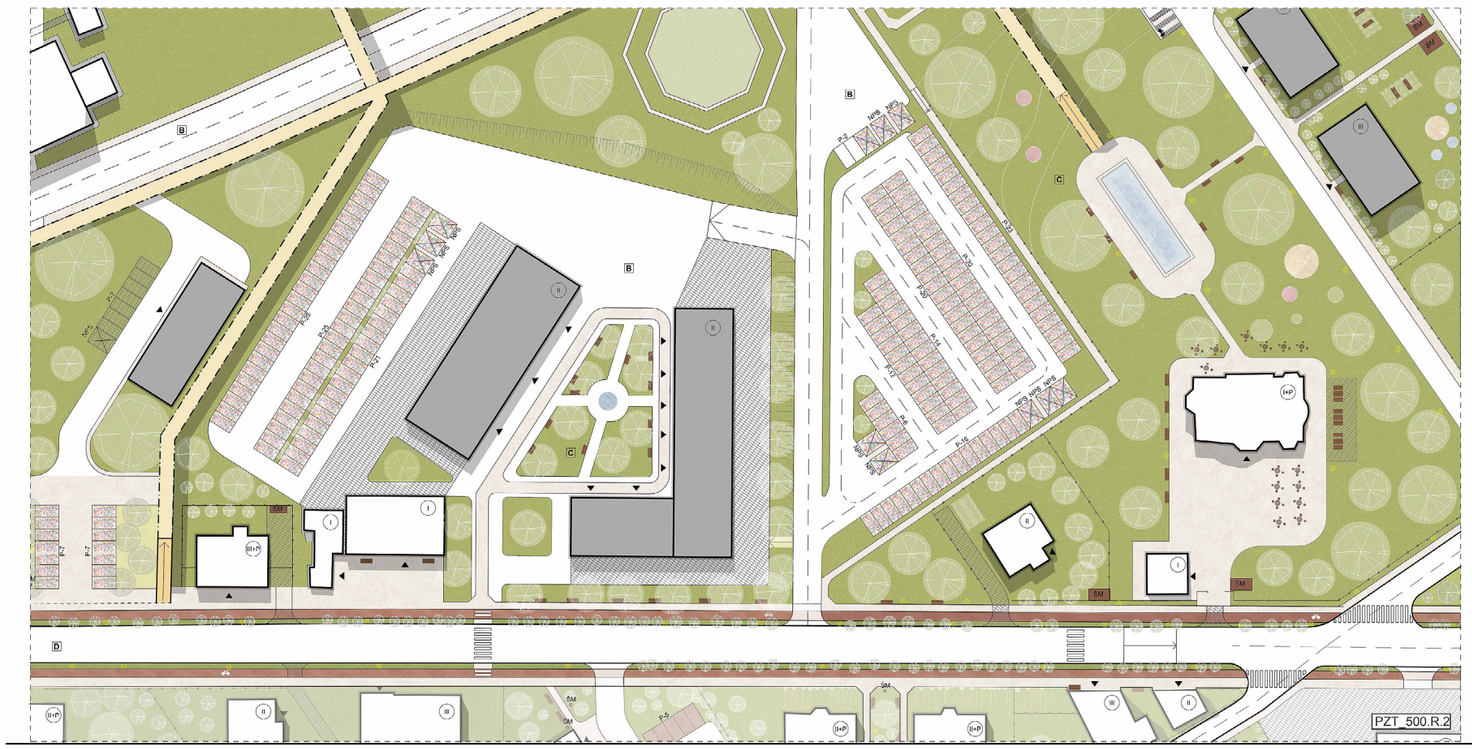
Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu
Igor Gdula, Zofia Bekman, Klaudia Nawrot, Krzysztof Braszczok, Michał Szojda
Prowadzący: dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej

Strategia rozwoju obszaru
Dariusz Ryguła, Emilia Zawadzka, Julia Rusicka, Maciej Tabor, Mateusz Ostrowski, Matylda Raczkowiak, Natalia Otręba, Olivier Osman, Oliwia Naplocha, Oliwia Oleksy, Wiktoria Nikel
Prowadzący: mgr Piotr Rykała
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Fundusze Europejskie dla Śląskiego · Rzeczpospolita Polska · Dofinansowane przez Unię Europejską · Województwo Śląskie

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu Radlin: KWK Marcel z otoczeniem

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU - dokładność i skala 1:500

LEGENDA

0 2 5 10m

ELEMENTY MAPY

NAWIERZCHNIA

- KOSTKA BRUKOWA *(chodnik)*
- TERRAWAY *(droga rowerowa)*
- TERRAWAY *(parking)*
- WZORZYSTY TERRAWAY *(parking)*
- PŁYTA AŻUROWA *(parking)*
- EKOKRATKA *(parking)*
- TRAWA (*przestrzenie otwarte*)
- WODA (*przestrzenie otwarte*)
- GRZĄDKI (*ogródki sąsiedzkie*)
- MATA GUMOWA (*plac zabaw*)
- ŻWIR (*opaska budynku*)

ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA

- ZABUDOWA ISTNIEJĄCA
- ZABUDOWA PROJEKTOWANA
- KŁADKA NA POZIOM. +3.00 m
- DROGA ROWEROWA
- PRZYSTANEK AUTOBUSOWY
- PLAC TARGOWY
- ŁAWKI, SIEDZENIA ULICZNE
- MODUŁOWE ALTANKI SĄSIEDZKIE
- PLAC ZABAW
- RABATY; PÓŁPRYWATNE OGRÓDKI SĄSIEDZKIE
- OCZKO WODNE
- MIEJSCE PARKINGOWE
- LATARNIA ŚWIETLNA
- ZAGRODA ŚMIETNIKOWA
- ŚMIETNIK PUNKTOWY

OZNACZENIA

- ILOŚĆ KONDYGNACJI
- SYMBOL WEJŚCIA
- OGRODZENIE
- P-4 ILOŚĆ MIEJSC PARKINGOWYCH
- NPS PARKING Z DOSTOSOWANIEM NPS
- ŚM ŚMIETNIK
- OŚWIETLENIE ULICZNE
- RAMPA, WZNIESIENIE
- SKARPA W TERENIE

PRZEDSIĘWZIĘCIA

A Pr1_P1_CS.1.1.
Radliński program softlanding; konkurs na inicjatywy gospodarcze sektora kreatywnego

B Pr2_P1.CS1.2.
Masterplan przestrzeni gospodarczych sektora kreatywnego – Radlińska Strefa Kreatywnego Postfedrowania w Elektrociepłowni KWK Marcel

C Pr1_P2.CS2.1.
Projekt przestrzeni zielonych, aktywizujących parków kieszonkowych i stref ograniczonej prędkości w osi ulicy Korfantego

D Pr2_P2.CS2.1.
Projekt systemu komunikacji pieszo-rowerowej w osi ulicy Korfantego

E Pr1_P3.CS3.1.
Projekty typu Urban Lab – włączamy mieszkańców i rozwijamy ich talenty - "CUS - powie Emma"

F Pr2_P3.CS3.2.
Zmierz się "na wadze" – projekt mikrotargowiska miejskiego z zapleczem instytucjonalnym dla rozwoju usług gospodarczych (program mentoringowy, spółdzielnia rzemieślnicza)

Widok wzdłuż ulicy Korfantego - Pr2_P2.CS2.1. Projekt systemu komunikacji pieszo-rowerowej w osi ulicy Korfantego

Usługi w parku - Pr1_P2.CS2.1.Projekt przestrzeni zielonych, aktywizujących parków kieszonkowych i stref ograniczonej prędkości w osi ulicy Korfantego

Widok z traktu na terenie KWK Marcel
Pr2_P1.CS1.2. Masterplan przestrzeni gospodarczych sektora kreatywnego – Radlińska Strefa Kreatywnego Postfedrowania w Elektrociepłowni KWK Marcel

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu
Igor Gdula, Zofia Bekman, Klaudia Nawrot, Krzysztof Braszczok, Michał Szojda
Prowadzący: dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej

Strategia rozwoju obszaru
Dariusz Ryguła, Emilia Zawadzka, Julia Rusicka, Maciej Tabor, Mateusz Ostrowski, Matylda Raczkowiak, Natalia Otręba, Olivier Osman, Oliwia Naplocha, Oliwia Oleksy, Wiktoria Nikel
Prowadzący: mgr Piotr Rykała
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Fundusze Europejskie dla Śląskiego · Rzeczpospolita Polska · Dofinansowane przez Unię Europejską · Województwo Śląskie

Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

Strategia transformacji uwalnianych obszarów KWK ROW RUCH MARCEL wraz z otoczeniem w Radlinie

WARIANT 2

2.1. Diagnoza – bilans strategiczny

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy analizowanego obszaru, dokonano weryfikacji szerokiej listy zidentyfikowanych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. A następnie, prowadząc analizę oddziaływania poszczególnych czynników na rozwój obszaru, dokonano wyboru kluczowych czynników strategicznych. W niniejszym opracowaniu wskazane one zostały w Tabeli 8. Na ich podstawie, w kolejnym kroku przeprowadzono analizę SWOT.

Tabela 8. Kluczowe czynniki strategiczne - analiza SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
S1. Rozbudowana infrastruktura społeczna i aktywność CUS oraz innych podmiotów wpływa na aktywną integrację mieszkańców.	**W1.** Funkcjonowanie kompleksu paliwowo-energetycznego wiąże się z negatywnym oddziaływaniem środowiskowym.
S2. Unikatowa zabudowa mieszkaniowa Kolonii Emma wpływa na integrację społeczności lokalnej.	**W2.** Emisja pyłów związana z działalnością zakładu stanowi jeden z czynników kształtujących jakość środowiska na terenie osiedla.
S3. Wielopokoleniowy charakter społeczności osiedla Emma wpływa na trwałość więzi sąsiedzkich.	**W3.** Obecny sposób organizacji parkowania wpływa na sposób użytkowania i czytelność przestrzeni w analizowanym obszarze.
S4. Wystarczająca jakość infrastruktury drogowej dla osób zmotoryzowanych, wpływa na dobrą połączalność z miastem i sąsiednimi ośrodkami.	**W4.** Funkcjonowanie KWK Marcel wpływa na warunki poruszania się pieszych i rowerzystów w jej otoczeniu.
S5. Potencjał tożsamości lokalnej i tradycji górniczych wpływa na możliwość integracji mieszkańców.	**W5.** Znaczące natężenie ruchu samochodowego kształtuje poziom hałasu oraz jakość powietrza w okolicy.
S6. Działania modernizacyjne tkanki mieszkaniowej wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców oraz estetykę przestrzeni.	**W6.** Przemysłowa dominanta krajobrazowa wpływa na odbiór estetyczny przestrzeni.
S7. Potencjał infrastruktury obszaru transformacji i terenów bezpośrednio zlokalizowanych przy ul. Korfantego wpływa na możliwość zagospodarowania terenu i nadania mu nowych funkcji.	**W7.** Trudności w modernizacji budynków zabytkowych wpływają na tempo poprawy warunków mieszkaniowych.

S8. Obecność Kolonii Emma wpływa na potencjał materialny i kulturowy dziedzictwa miasta.	**W8.** Zróżnicowana struktura własnościowa gruntów i budynków Osiedla Emma wpływa na zróżnicowane tempo i zakres modernizacji zabudowy mieszkaniowej.
S9. Likwidacja pieców węglowych i podłączenie do sieci ciepłowniczej wpływają na ograniczenie niskiej emisji.	**W9.** Bliskość funkcji przemysłowych oraz ryzyko pylenia i zapłonów hałd wpływają na obniżenie atrakcyjności mieszkaniowej obszaru.
S10. Na obszarze znajduje się 19 podmiotów o zróżnicowanych profilach gospodarczych co wpływa pozytywnie lokalną gospodarkę i jej perspektywy.	**W10.** Niewystarczająca komunikacja miejska wpływa na ograniczenie możliwości przemieszczania się mieszkańców.
SZANSE (O)	**ZAGROŻENIA (T)**
O1. Potencjał wykorzystania infrastruktury kopalnianej oraz kolejowej wpływa na możliwość rozwoju tkanki gospodarczej i społecznej w mieście.	**T1.** Działalność kopalni wprowadza dodatkowe uwarunkowania logistyczne w funkcjonowaniu układu transportowego i przestrzennego.
O2. Bliskie sąsiedztwo głównych ciągów komunikacyjnych w mieście (ul. Korfantego oraz ul. Rymera) wpływa na możliwość przemieszczania się samochodem po mieście i dojazd do sąsiednich miejscowości.	**T2.** Ograniczona dostępność alternatywnych środków komunikacji negatywnie wpływa na mobilność mieszkańców, poczucie bezpieczeństwa i jakość przestrzeni publicznej.
O3. Realizacja przedsięwzięć poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego i wspierających elektromobilność.	**T3.** Relatywnie wysokie ryzyko występowania szkód górniczych stanowi istotne uwarunkowanie przestrzenne, wpływające na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz na postrzeganą atrakcyjność inwestycyjną tego obszaru.
O4. Wysoki poziom współpracy samorządu lokalnego i środowisk obywatelskich co wpływa na poczucie sprawczości u mieszkańców.	**T4.** Perspektywa ograniczeń budżetowych miasta negatywnie wpływa na zdolność do realizacji własnych projektów inwestycyjnych o dużej skali oraz utrzymywania nowych obiektów.
O5. Aktywność miasta na rzecz pozyskiwania środków i rozwijania projektów edukacyjnych i sportowych wpływa pozytywnie na potencjał miasta w zakresie edukacji i sportu co wpływa na rozwój kultury sportowej w mieście.	**T5.** Niewystarczająca częstotliwość kursów transportu miejskiego co wpływa na zwiększony ruch samochodowy i przewóz prywatnych typu taxi.

SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
O6. Poprawa dostępności komunikacyjnej w związku z rozbudową i modernizacją dróg powoduje łatwość poruszania się mieszkańców podregionu.	**T6.** Niska aktywność inwestycyjna w nieruchomościach użytkowych wpływa na niewielką liczbę nowych inwestycji w budynki biurowe, magazynowe i handlowo-usługowe.
O7. Połączalność miast w układzie krajowym i międzynarodowym dzięki autostradzie A1 powoduje ułatwienie transportu dla mieszkańców.	**T7.** Spadek liczby ludności w miastach oraz starzenie się społeczeństwa oddziałuje na wzrost kosztów utrzymania infrastruktury miejskiej oraz spadek wpływów podatkowych do budżetu lokalnego.
O8. Radlin wchodzi w skład Międzygminnego Związku Komunikacyjnego, który umożliwia współpracę pomiędzy gminami w zakresie organizacji transportu zbiorowego.	**T8.** Narastanie globalnych i ogólnokrajowych zjawisk polaryzacji i wykluczenia społecznego może prowadzić do destabilizacji ładu społecznego, wzrostu radykalizmu politycznego oraz spadku zaufania do instytucji publicznych.
O9. Wzrastająca aktywność obywatelska, w tym ruchów miejskich co powoduje zwiększenie poczucia sprawczości wśród obywateli.	**T9.** Zatłoczenie komunikacyjne wynikające z dominacji transportu indywidualnego prowadzi do pogorszenia warunków środowiskowych i jakości życia mieszkańców.
O10. Presja na rozwój edukacji na wszystkich etapach życia powoduje lepszy rozwój i zwiększenie szans.	**T10.** Systematycznie rosnące koszty rozbudowy i utrzymywania infrastruktury technicznej, wywierające trwałe presje na budżety samorządów lokalnych.

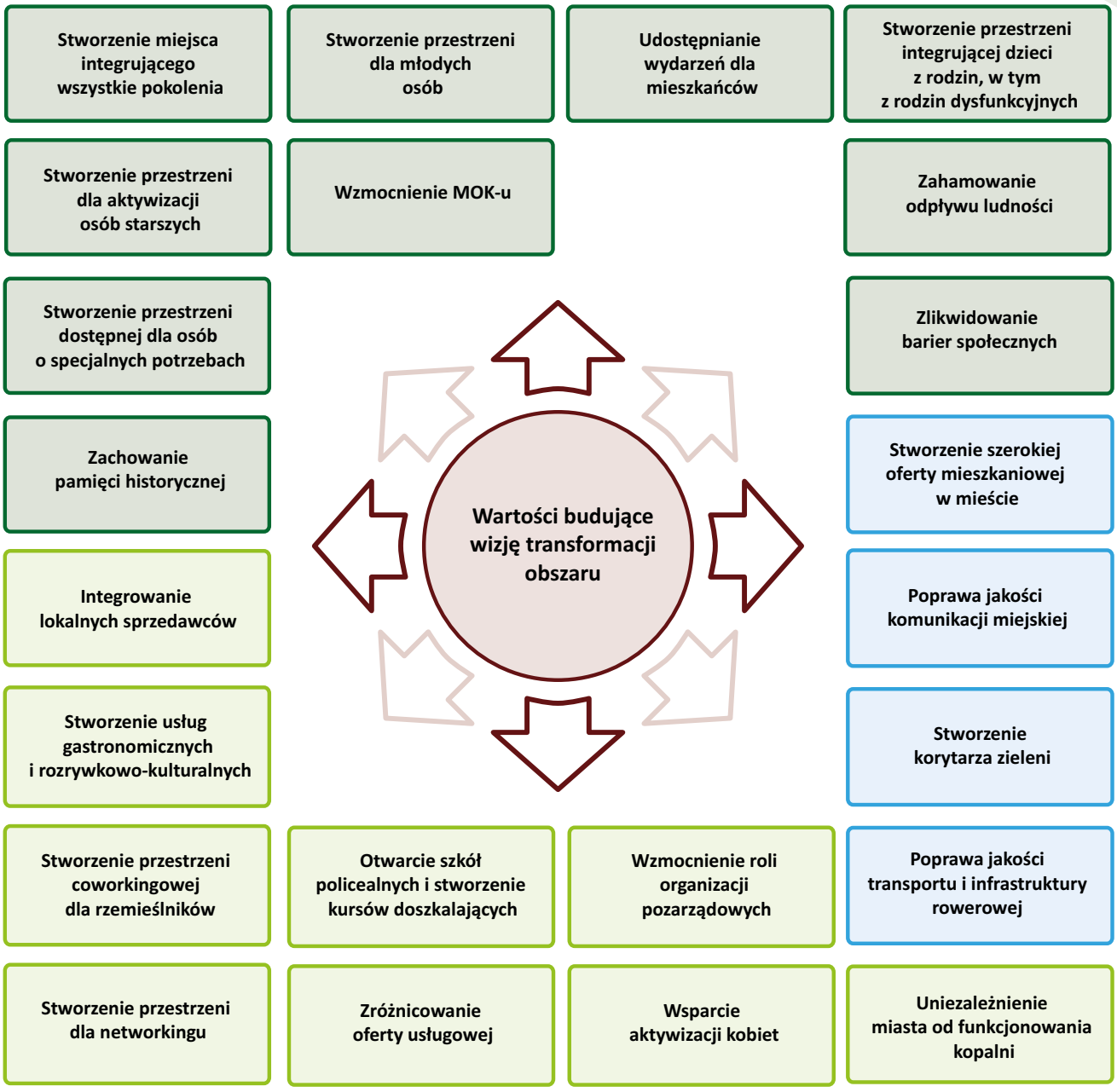
Źródło: opracowanie własne

2.2. Strategia wynikowa

Analizę SWOT przeprowadzono oceniając w macierzy powiązań najbardziej prawdopodobne interakcje pomiędzy siłami i słabościami, a szansami i zagrożeniami. Ze względu na wynik wskazujący na dominację relacji zachodzących pomiędzy siłami i zagrożeniami, strategią wynikową dla analizowanego obszaru jest **strategia konserwatywna**. Zakłada ona utrzymanie i wzmacnianie istniejących mocnych stron przy jednoczesnym ograniczaniu wpływu zagrożeń zewnętrznych. Przyjęcie takiego podejścia oznacza koncentrację na stabilnym rozwoju obszaru poprzez racjonalne wykorzystanie dostępnych zasobów oraz zachowanie jego aktualnych walorów infrastrukturalnych, społecznych i przestrzennych.

2.3. Wizja transformacji obszaru

Wartości budujące wizję transformacji zaprezentowane na Rysunku 2. powstały jako rezultat uporządkowanych odpowiedzi udzielonych przez interdyscyplinarne zespoły studentów na następujące pytanie warsztatowe: „za najważniejsze w transformacji/ rozwoju analizowanego obszaru uważam…”

Rysunek 2. Wartości budujące wizję transformacji obszaru.
Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze postulowane wartości wizję transformacji obszaru zdefiniowano następująco:

Obszar stanie się przyjaznym i otwartym miejscem codziennego życia, atrakcyjną przestrzenią umożliwiającą realizację różnych form spędzania wolnego czasu oraz inicjowanie kreatywnych wydarzeń rozrywkowych dla mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Zapewniony będzie dostęp do zróżnicowanej oferty mieszkaniowej oraz kultury, sztuki i różnorodnych form artystycznych dedykowanych lokalnej społeczności. Dzięki transformacji obszaru mieszkańcy miasta będą mogli rozwijać swoje kompetencje i przedsiębiorczość poprzez udział w szerokiej ofercie szkoleń i kursów związanych z rozwojem nowoczesnych technologii, co pozwoli im lepiej adaptować się do zachodzących zmian gospodarczych i pozytywnie wpłynie na rozwój społeczny miasta. Zachowana tożsamość przemysłowa obszaru oraz spójne powiązania przestrzenne wzmocnią poczucie zakorzenienia i dumy z miejsca zamieszkania wśród mieszkańców Radlina.

2.4. Priorytety i cele strategiczne

Priorytety transformacji obszaru zostały stworzone w oparciu o wyniki warsztatów, na których powstały grupy wartości budujące wizję transformacji analizowanego obszaru. Cele strategiczne powstały jako rezultat uporządkowanych odpowiedzi udzielonych przez interdyscyplinarne zespoły studentów na pytanie warsztatowe: „co chcemy osiągnąć w ramach realizacji poszczególnych priorytetów?”. Priorytety strategiczne zostały sformułowane w następujący sposób:

Tabela 9. Priorytety transformacji obszaru

Priorytet	Opis
P1. Przestrzeń publiczna integracji społecznej	Dla przyszłości obszaru ważne jest kształtowanie atrakcyjnych i bezpiecznych przestrzeni publicznych, dostępnych przez cały rok. Przestrzenie te będą sprzyjać integracji społecznej, aktywizacji mieszkańców w każdym wieku oraz ograniczaniu zjawisk wykluczenia i samotności.
P2. Nowe kompetencje i rynek pracy Radlina	Dla przyszłości obszaru ważne jest wzmacnianie lokalnego rynku pracy oraz kompetencji mieszkańców Radlina. Zakłada wsparcie w zakresie zdobywania nowych kwalifikacji i procesów przebranżowienia, odpowiadających na potrzeby gospodarki. Równolegle akcentuje się rozwój przedsiębiorczości i usług, sprzyjający tworzeniu stabilnych miejsc zatrudnienia na obszarze miasta.
P3. Inkluzywne przestrzenie mieszkaniowe	Dla przyszłości obszaru ważne jest kształtowanie spójnej i kameralnej przestrzeni mieszkaniowej, harmonijnie wpisanej w historyczny charakter osiedla Emma. Zakłada zapewnienie bezpiecznej oferty mieszkaniowej oraz spójnych, przyjaznych powiązań pieszych i rowerowych wewnątrz obszaru. Kierunek ten służy podnoszeniu jakości zamieszkiwania poprzez łączenie współczesnych potrzeb z unikatową tożsamością i estetyką miejsca.

Źródło: opracowanie własne

Do poszczególnych priorytetów przyporządkowano cele strategiczne, co zaprezentowano w Tabeli 10.

Tabela 10. Układ celów strategicznych

Priorytet P1. Przestrzeń publiczna integracji społecznej	Priorytet P2. Nowe kompetencje i rynek pracy Radlina	Priorytet P3. Inkluzywne przestrzenie mieszkaniowe
CS1.1. Stworzenie wszechstronnej oferty kulturalnej i społecznej, dostępnej dla mieszkańców w różnym wieku i o zróżnicowanych potrzebach.	**CS2.1.** Zapewnienie mieszkańcom związanym z obszarem możliwości podnoszenia kwalifikacji i przebranżowienia, odpowiadających na zmieniające się potrzeby lokalnego rynku pracy.	**CS3.1**. Stworzenie bezpiecznej, kameralnej i zróżnicowanej oferty mieszkaniowej, osadzonej w charakterystycznym otoczeniu osiedla Emma.
CS1.2. Stworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych umożliwiających aktywności mieszkańców o każdej porze dnia i roku.	**CS2.2.** Wsparcie rozwoju lokalnych usług i drobnej przedsiębiorczości jako źródła stabilnego zatrudnienia na obszarze.	**CS3.2.** Zapewnienie spójnej i dostępnej komunikacji pieszej i rowerowej, wzmacniającej jakość środowiska zamieszkania.
CS1.3. Utworzenie miejsc inkluzywnych, sprzyjających integracji społecznej i przeciwdziałających samotności.	–	**CS3.3.** Zachowanie oraz harmonijne wpasowanie nowej zabudowy i przestrzeni wspólnych w unikatową estetykę i tożsamość urbanistyczną osiedla Emma.

Źródło: opracowanie własne

2.5. Przedsięwzięcia transformacji

Rezultatem prac warsztatowych interdyscyplinarnych zespołów było stworzenie i pogrupowanie przedsięwzięć (wraz ze wstępną charakterystyką) według następujących kategorii: społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne. Opracowane przedsięwzięcia przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 11. Przedsięwzięcia o charakterze społecznym

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
Pr2_P1_CS1.3 Społeczna kawiarnia „Ciepły Kafej" wraz z działaniami integracyjnymi i aktywizującymi społecznie	Remont istniejącego budynku przy ulicy Korfantego 62 na cele kawiarni społecznej. W ramach zagospodarowania strefy wejściowej wprowadzenie ogródka zewnętrznego i zieleni urządzonej powiązanej z planowanymi nasadzeniami wzdłuż ulicy Korfantego.
Pr1_P1_CS1.3 Centrum technologiczno-edukacyjne (mediateka) wraz z realizacją zajęć artystyczno-kulturalnych dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz wydarzeń kulturalnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców, obejmujących edukację cyfrową, warsztaty kompetencyjne oraz wsparcie uczenia się przez całe życie (na terenie jednego z budynków Ciepłowni)	Budowa nowych budynków dla funkcji: Centrum Rozrywki, Centrum Kreatywności i Centrum Przedsiębiorczości. Zagospodarowanie reprezentacyjno-integracyjnej przestrzeni publicznej z zachowaniem istniejących konstrukcji chłodni, które kolejno przyjmują funkcję fontanny i placu zabaw. Wprowadzenie zieleni urządzonej i parkingów podziemnych pod nowymi obiektami. Organizacja nowego układu komunikacyjnego dla obszaru centrum technologiczno-edukacyjnego pozwalającego na użytkowanie terenu nie kolidującego z działającą kopalnią.
Pr1_P2_CS2.1 Radlińskie Centrum Kwalifikacji - punkt kursów zawodowych oraz wsparcia rozwoju kompetencji zawodowych i przekwalifikowania mieszkańców, w tym kompetencji technicznych, usługowych i cyfrowych, odpowiadających na potrzeby lokalnego rynku pracy (na terenie jednego z budynków Ciepłowni)	Przebudowa budynku technicznego Ciepłowni na funkcje RCK i zagospodarowanie przedpola budynku na cele parkingowe.
Pr1_P3_CS3.1 Budowa i rewitalizacja budynków mieszkalnych wraz z działaniami integracyjnymi dla mieszkańców oraz inicjatywami sąsiedzkimi, w tym zagospodarowanie jednego z budynków Ciepłowni na cele mieszkaniowe	Przebudowa budynku administracyjnego i budynku technicznego na cele mieszkaniowe. W ramach zagospodarowania terenu wprowadzenie ciągów pieszych, zieleni i parkingów.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
Pr2_P2_CS2.1 Projekt „Jasno to widzę" – przygotowanie przestrzeni inwestycyjnych połączone z działaniami szkoleniowymi, podnoszeniem kwalifikacji mieszkańców oraz tworzeniem miejsc pracy w obszarze transformacji ekologicznej, nowoczesnych technologii i energooszczędnych rozwiązań infrastrukturalnych w ramach Centrum Przedsiębiorczości (na terenie jednego z budynków Ciepłowni)	Rozbudowa Centrum Przedsiębiorczości w ramach przebudowy budynku Ciepłowni w formie przestrzeni konferencyjno-szkoleniowo-biurowych. Zagospodarowanie przestrzeni wejściowej zielenią urządzoną i remont komina dla zachowania tożsamości miejsca.
Pr1_P2_CS2.1 Radlińskie Centrum Kwalifikacji – punkt kursów zawodowych oraz wsparcia rozwoju kompetencji zawodowych i przekwalifikowania mieszkańców, w tym kompetencji technicznych, usługowych i cyfrowych, odpowiadających na potrzeby lokalnego rynku pracy (na terenie jednego z budynków Ciepłowni)	Przebudowa budynku technicznego Ciepłowni na funkcje RCK i zagospodarowanie przedpola budynku na cele parkingowe.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13. Przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
Pr1_P1_CS1.3 Centrum technologiczno-edukacyjne (mediateka) wraz z realizacją zajęć artystyczno-kulturalnych dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz wydarzeń kulturalnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców, obejmujących edukację cyfrową, warsztaty kompetencyjne oraz wsparcie uczenia się przez całe życie (na terenie jednego z budynków Ciepłowni)	Budowa nowych budynków dla funkcji: Centrum Rozrywki, Centrum Kreatywności i Centrum Przedsiębiorczości. Zagospodarowanie reprezentacyjno-integracyjnej przestrzeni publicznej z zachowaniem istniejących konstrukcji chłodni, które kolejno przyjmują funkcję fontanny i placu zabaw. Wprowadzenie zieleni urządzonej i parkingów podziemnych pod nowymi obiektami. Organizacja nowego układu komunikacyjnego dla obszaru centrum technologiczno-edukacyjnego pozwalającego na użytkowanie terenu nie kolidującego z działającą kopalnią.

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	OPIS
Pr2_P1_CS1.3 Społeczna kawiarnia „Ciepły Kafej" wraz z działaniami integracyjnymi i aktywizującymi społecznie	Remont istniejącego budynku przy ulicy Korfantego 62 na cele kawiarni społecznej. W ramach zagospodarowania strefy wejściowej wprowadzenie ogródka zewnętrznego i zieleni urządzonej powiązanej z planowanymi nasadzeniami wzdłuż ulicy Korfantego.
Pr1_P3_CS3.1 Budowa i rewitalizacja budynków mieszkalnych wraz z działaniami integracyjnymi dla mieszkańców oraz inicjatywami sąsiedzkimi, w tym zagospodarowanie jednego z budynków Ciepłowni na cele mieszkaniowe	Przebudowa budynku administracyjnego i budynku technicznego na cele mieszkaniowe. W ramach zagospodarowania terenu wprowadzenie ciągów pieszych, zieleni i parkingów.
Pr2_P3_CS3.2 Utworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych – uzupełnione o działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających spowolnienie ruchu pojazdów i poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszego, którego celem jest funkcjonalne powiązanie przestrzeni kopalni z osiedlem Emma i otoczeniem. Stworzenie sieci bezpiecznych ciągów rowerowych w celu aktywizacji sportowej mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

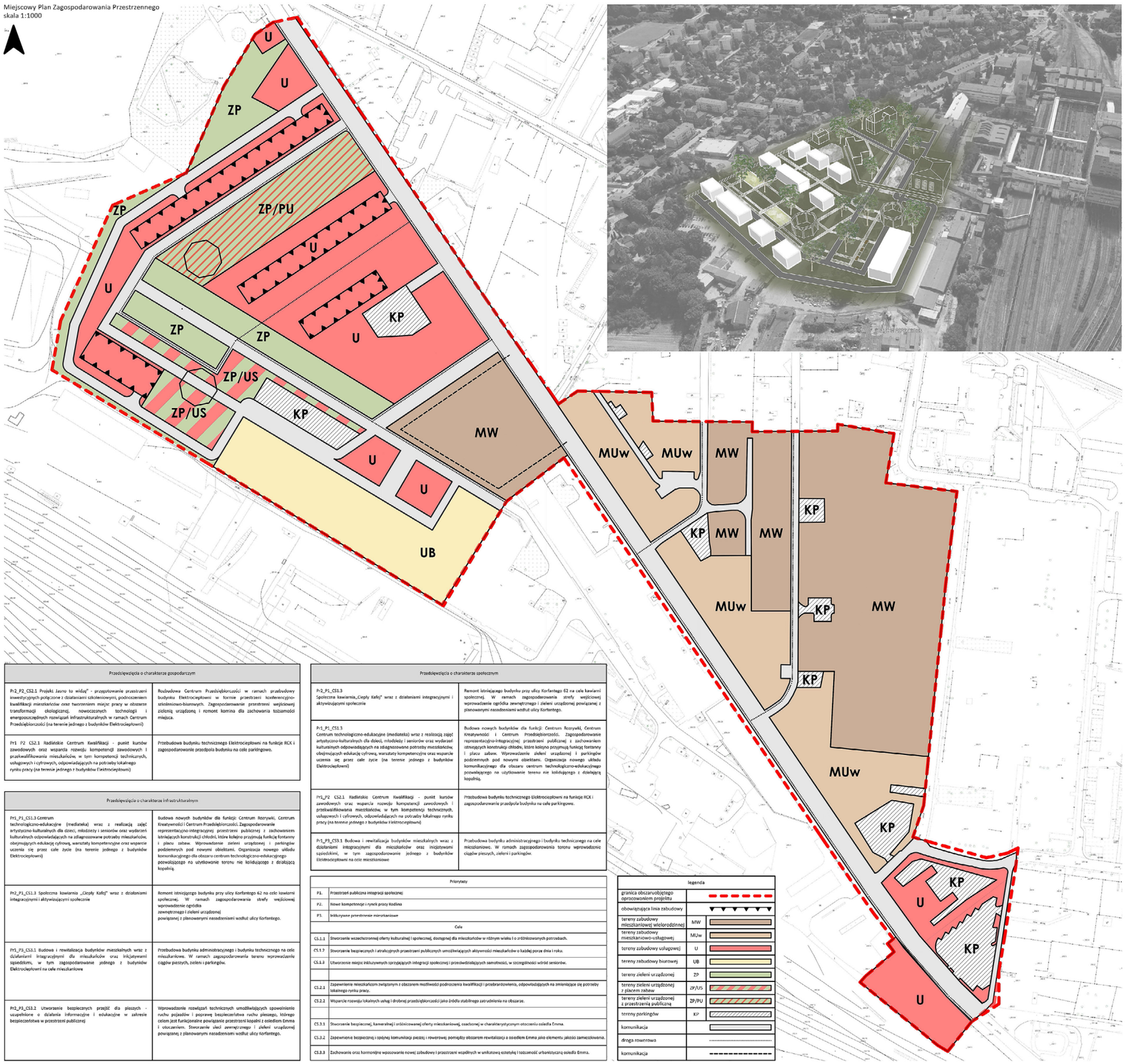

Koncepcja zagospodarowania uwalnianych terenów KWK ROW Ruch Marcel wraz z otoczeniem w Radlinie

WARIANT 2

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu Radlin: KWK Marcel z otoczeniem

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
skala 1:1000

Przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym	
Pr2_P2_CS2.1 Projekt Jaworzno to wielka" - przygotowanie przestrzeni inwestycyjnych połączone z działaniami szkoleniowymi, podnoszeniem kwalifikacji mieszkańców oraz tworzeniem miejsc pracy w obszarze transformacji chłodniczej, nowoczesnych technologii i energooszczędnych rozwiązań infrastrukturalnych w ramach Centrum Przedsiębiorczości (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	Rozbudowa Centrum Przedsiębiorczości w ramach przebudowy budynku Elektrociepłowni w formie przestrzeni kowieerencyjno-szkoleniowo-biurowych. Zagospodarowanie przestrzeni wejściowej zielenią urządzoną i remont komina dla zachowania tożsamości miejsca.
Pr1 P2 CS2.1 Radlińskie Centrum Kwalifikacji - punkt kursów zawodowych oraz wsparcia rozwoju kompetencji zawodowych i przekwalifikowania mieszkańców, w tym kompetencji technicznych, usługowych i cyfrowych, odpowiadających na potrzeby lokalnego rynku pracy (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	Przebudowa budynku technicznego Elektrociepłowni na funkcje RCK i zagospodarowanie przodpola budynku na cele parkingowe.

Przedsięwzięcia o charakterze społecznym	
Pr2_P1_CS1.3 Społeczna kawiarnia„Ciepły Kafej" wraz z działaniami integracyjnymi i aktywizującymi społecznie	Remont istniejącego budynku przy ulicy Korfantego 62 na cele kawiarni społecznej. W ramach zagospodarowania strefy wejściowej wprowadzenie ogrródka zewnętrznego i zieleni urządzonej powiązanej z planowanymi nasadzeniami wzdłuż ulicy Korfantego.
Pr1_P1_CS1.3 Centrum technologiczno-edukacyjne (mediateka) wraz z realizacją zajęć artystyczno-kulturalnych dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz wydarzeń kulturalnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców, obejmujących edukację cyfrową, warsztaty kompetencyjne oraz wsparcie uczenia się przez całe życie (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	Budowa nowych budynków dla funkcji: Centrum Rozrywki, Centrum Kreatywności i Centrum Przedsiębiorczości. Zagospodarowanie reprezentacyjno-integracyjnej przestrzeni publicznej z zachowaniem istniejących konstrukcji chłodni, które kolejno przyjmują funkcję fontanny i placu zabaw. Wprowadzenie zieleni urządzonej i parkingów podziemnych pod nowymi obiektami. Organizacja nowego układu komunikacyjnego dla obszaru centrum technologiczno-edukacyjnego powiększającego na użytkowanie terenu nie kolidującego z działającą kopalnią.
Pr1_P2_CS2.1 Radlińskie Centrum Kwalifikacji - punkt kursów zawodowych oraz wsparcia rozwoju kompetencji zawodowych i przekwalifikowania mieszkańców, w tym kompetencji technicznych, usługowych i cyfrowych, odpowiadających na potrzeby lokalnego rynku pracy (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	Przebudowa budynku technicznego Elektrociepłowni na funkcje RCK i zagospodarowanie przodpola budynku na cele parkingowe.
Pr1_P3_CS3.1 Budowa i rewitalizacja budynków mieszkalnych wraz z działaniami integracyjnymi dla mieszkańców oraz inicjatywami sąsiedzkimi, w tym zagospodarowanie jednego z budynków Elektrociepłowni na cele mieszkaniowe	Przebudowa budynku administracyjnego i budynku technicznego na cele mieszkaniowe. W ramach zagospodarowania terenu wprowadzenie ciągów pieszych, zieleni i parkingów.

Przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym	
Pr1_P1_CS1.3 Centrum technologiczno-edukacyjne (mediateka) wraz z realizacją zajęć artystyczno-kulturalnych dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz wydarzeń kulturalnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców, obejmujących edukację cyfrową, warsztaty kompetencyjne oraz wsparcie uczenia się przez całe życie (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	Budowa nowych budynków dla funkcji: Centrum Rozrywki, Centrum Kreatywności i Centrum Przedsiębiorczości. Zagospodarowanie reprezentacyjno-integracyjnej przestrzeni publicznej z zachowaniem istniejących konstrukcji chłodni, które kolejno przyjmują funkcję fontanny i placu zabaw. Wprowadzenie zieleni urządzonej i parkingów podziemnych pod nowymi obiektami. Organizacja nowego układu komunikacyjnego dla obszaru centrum technologiczno-edukacyjnego powiększającego na użytkowanie terenu nie kolidującego z działającą kopalnią.
Pr2_P1_CS1.3 Społeczna kawiarnia „Ciepły Kafej" wraz z działaniami integracyjnymi i aktywizującymi społecznie	Remont istniejącego budynku przy ulicy Korfantego 62 na cele kawiarni społecznej. W ramach zagospodarowania strefy wejściowej wprowadzenie ogrródka zewnętrznego i zieleni urządzonej powiązanej z planowanymi nasadzeniami wzdłuż ulicy Korfantego.
Pr1_P3_CS3.1 Budowa i rewitalizacja budynków mieszkalnych wraz z działaniami integracyjnymi dla mieszkańców oraz inicjatywami sąsiedzkimi, w tym zagospodarowanie jednego z budynków Elektrociepłowni na cele mieszkaniowe	Przebudowa budynku administracyjnego i budynku technicznego na cele mieszkaniowe. W ramach zagospodarowania terenu wprowadzenie ciągów pieszych, zieleni i parkingów.
Pr2_P3_CS3.2 Utworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych - uzupełnione o działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających spowolnienie ruchu pojazdów i poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszego, którego celem jest funkcjonalne powiązanie przestrzeni kopalni z osiedlem Emma i otoczeniem. Stworzenie sieci zewnętrznego i zieleni urządzonej powiązanej z planowanymi nasadzeniami wzdłuż ulicy Korfantego.

Priorytety	
P1.	Przestrzeń publiczna integracji społecznej
P2.	Nowe kompetencje i rynek pracy Radlina
P3.	Inicjowanie przestrzeni mieszkaniowe

Cele	
CS.1.1	Stworzenie wszechstronnej oferty kulturalnej i społecznej, dostępnej dla mieszkańców w różnym wieku i o zróżnicowanych potrzebach.
CS.1.?	Stworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych umożliwiających aktywność mieszkańców o każdej porze dnia i roku.
CS.1.3	Utworzenie miejsc inkluzywnych sprzyjających integracji społecznej i przeciwdziałających samotności, w szczególności wśród seniorów.
CS.2.1	Zapewnienie mieszkańcom związanym z obszarem możliwości podnoszenia kwalifikacji i przebranżowienia, odpowiadających na zmieniające się potrzeby lokalnego rynku pracy.
CS.2.2	Wsparcie rozwoju lokalnych usług i drobnej przedsiębiorczości jako źródła stabilnego zatrudnienia na obszarze.
CS.3.1	Stworzenie bezpiecznej, kameralnej i zróżnicowanej oferty mieszkaniowej, czytelnej w charakterystycznym otoczeniu osiedla Emma.
CS.3.2	Zapewnienie bezpiecznej i spójnej komunikacji pieszej i rowerowej pomiędzy obszarem rewitalizacji a osiedlem Emma jako elementu jakości zamieszkiwania.
CS.3.3	Zachowanie oraz harmonijne wpisowanie nowej zabudowy i przestrzeni wspólnych w unikatową estetykę i tożsamość urbanistyczną osiedla Emma.

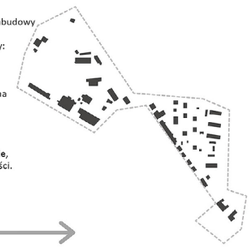
legenda	
granica obszaru objętego opracowaniem projektu	
obowiązująca linia zabudowy	
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	MW
tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej	MUw
tereny zabudowy usługowej	U
tereny zabudowy biurowej	UB
tereny zieleni urządzonej	ZP
tereny zieleni urządzonej z placem zabaw	ZP/US
tereny zieleni urządzonej z przestrzenią publiczną	ZP/PU
tereny parkingów	KP
komunikacja	
droga rowerowa	
komunikacja	

schwarzplan - charakter zabudowy

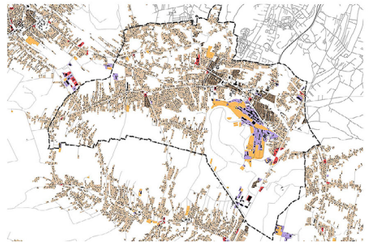

synteza analizy funkcji zabudowy

wnioski z syntezy:
-duże masy budynków produkcyjnych,
-istnieje regularna linia zabudowy wzdłuż ulicy,
-zabudowa mieszkalna o jednakowej masie, spójnej tożsamości.

analiza funkcji zabudowy

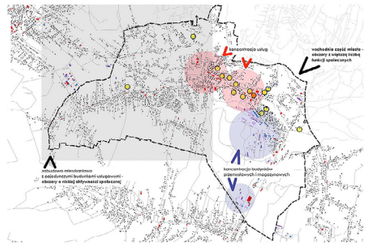

synteza analizy funkcji zabudowy

wnioski z syntezy:
-obecnie teren opracowania dzieli się na trzy główne typy obszarów funkcjonalnych,
-na terenie Osiedla Emma dominuje zabudowa mieszkalna wielorodzinna,
-północna część opracowania dzieli się na obszar przemysłowo-składowy oraz teren niezabudowany.

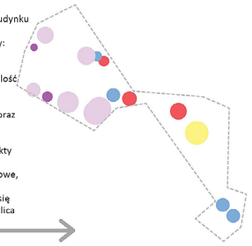

analiza funkcji budynku

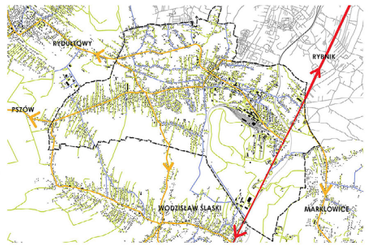

synteza analizy funkcji budynku

wnioski z syntezy:
-na terenie opracowania występuje duża ilość budynków o funkcjach przemysłowych oraz magazynowych,
-występują pojedyncze obiekty biurowe oraz handlowo-usługowe,
-budynkiem o wyróżniającej się funkcji jest świetlica środowiskowa.

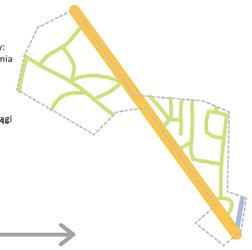

analiza dróg

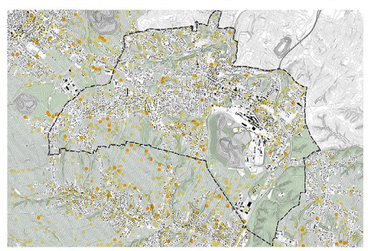

synteza analizy dróg

wnioski z syntezy:
-teren opracowania przecina droga będąca częścią komunikacji zbiorczej,
-istnieją liczne ciągi komunikacji wewnętrznej.

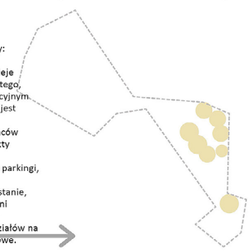

analiza zieleni

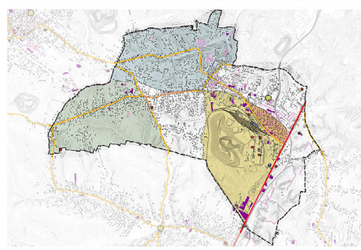

synteza analizy zieleni

wnioski z syntezy:
-główny ciąg komunikacji istnieje wzdłuż ul.Korfantego,
-punktem orintacyjnym wysokościowym jest komin,
-istnieje kilka placów tworzących punkty węzłowe, które funkcjonują jako parkingi, w większości są w zaniedbanym stanie, o braku nawiechni utwardzonej czy widocznych podziałów na miejsca parkingowe.

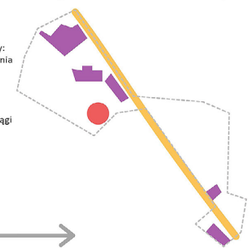

analiza układu miejskiego - wg zasad Lyncha

synteza analizy Lyncha

wnioski z syntezy:
-teren opracowania przecina droga będąca częścią komunikacji zbiorczej,
-istnieją liczne ciągi komunikacji wewnętrznej.

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu

Julia Brodzińska, Andrii Bileush, Weronika Bartoszuk, Magdalena Kwitek, Martyna Kowalczyk-Kudziarz

Prowadzący: dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej

Strategia rozwoju obszaru

Alicia Martinus, Andrea Ploch, Dominika Szastok, Emilia Sokół, Julia Tobolik, Jakub Taraska, Kinga Zgryźniak, Magdalena Niziołek, Natalia Wiklińska, Paulina Przybyła, Wojciech Mrówka

Prowadzący: mgr Piotr Rykała
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Fundusze Europejskie dla Śląskiego · Rzeczpospolita Polska · Dofinansowane przez Unię Europejską · Województwo Śląskie

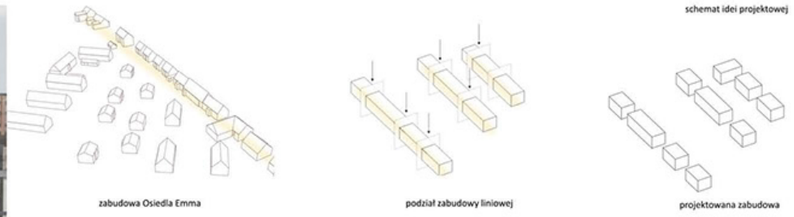
Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu Radlin: KWK Marcel z otoczeniem

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
skala 1:1000

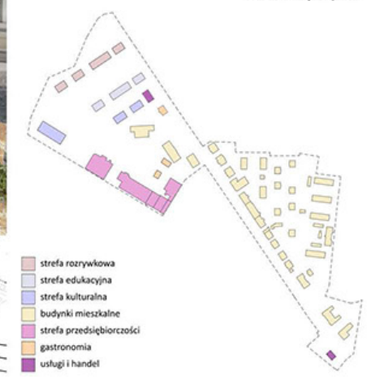

Przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym	
Pr1_P1_CS1.3 Centrum technologiczno-edukacyjne (mediateka) wraz z realizacją zajęć artystyczno-kulturalnych dla dzieci, młodzieży i seniorów oraz wydarzeń kulturalnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców, obejmujących edukację cyfrową, warsztaty kompetencyjne oraz wsparcie uczenia się przez całe życie (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	1
Pr2_P1_CS1.3 Społeczna kawiarnia „Ciepły Kafej" wraz z działaniami integracyjnymi i aktywizującymi społecznie	2
Pr1_P3_CS3.1 Budowa i rewitalizacja budynków mieszkalnych wraz z działaniami integracyjnymi dla mieszkańców oraz inicjatywami sąsiedzkimi, w tym zagospodarowanie jednego z budynków Elektrociepłowni na cele mieszkaniowe	3
Pr2_P3_CS3.2 Utworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych - uzupełnione o działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	4
Pr2_P2_CS2.1 Projekt Jasno to widzę" - przygotowanie przestrzeni inwestycyjnych połączone z działaniami szkoleniowymi, podnoszeniem kwalifikacji mieszkańców oraz tworzeniem miejsc pracy w obszarze transformacji ekologicznej, nowoczesnych technologii i energooszczędnych rozwiązań infrastrukturalnych w ramach Centrum Przedsiębiorczości (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	5
Pr1 P2 CS2.1 Radlińskie Centrum Kwalifikacji - punkt kursów zawodowych oraz wsparcia rozwoju kompetencji zawodowych i przekwalifikowania mieszkańców, w tym kompetencji technicznych, usługowych i cyfrowych, odpowiadających na potrzeby lokalnego rynku pracy (na terenie jednego z budynków Elektrociepłowni)	6

schemat idei projektowej

schemat funkcji budynków

schemat komunikacji

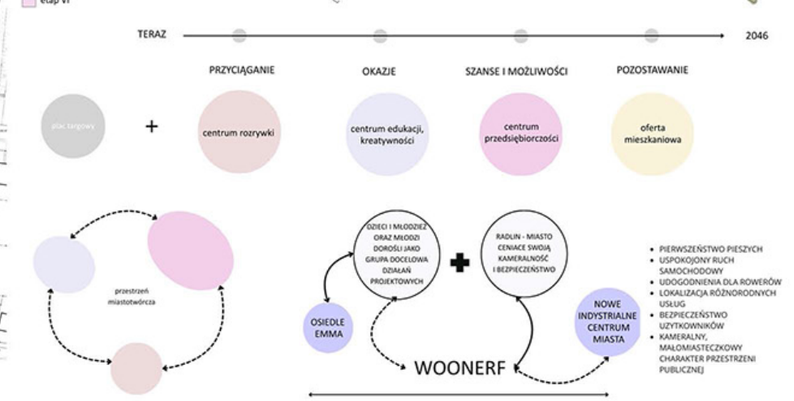

schemat etapowania

schemat korytarza zieleni

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu

Julia Brodzińska, Andrii Bileush, Weronika Bartoszuk, Magdalena Kwitek, Martyna Kowalczyk-Kudziarz

Prowadzący: dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej

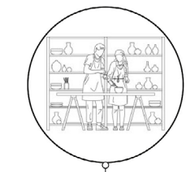
Strategia rozwoju obszaru

Alicia Martinus, Andrea Ploch, Dominika Szastok, Emilia Sokół, Julia Tobolik, Jakub Taraska, Kinga Zgryźniak, Magdalena Niziołek, Natalia Wiklińska, Paulina Przybyła, Wojciech Mrówka

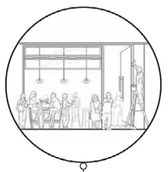
Prowadzący: mgr Piotr Rykała
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Fundusze Europejskie dla Śląskiego · Rzeczpospolita Polska · Dofinansowane przez Unię Europejską · Województwo Śląskie

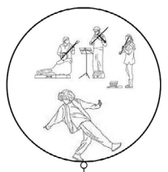
Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu Radlin: KWK Marcel z otoczeniem

KULTURA
- zajęcia artystyczne i kreatywne
- lokalne wydarzenia kulturalne
- animacja czasu wolnego
- przestrzeń dla twórców

USŁUGI
- poszerzenie oferty usług miejskich
- usługi codziennego użytku
- punkty usługowe w zasięgu pieszego

ROZRYWKA
- centrum kreatywności i rekreacji
- eventy i festiwale
- oferta czasu wolnego
- aktywności międzypokoleniowe

INFRASTRUKTURA
- zielony korytarz pieszy
- ścieżka rowerowa
- woonerf / strefa współdzielona
- przebudowa i uspokojenie ruchu

EDUKACJA
- centrum przedsiębiorczości
- zajęcia pozaszkolne
- rozwój kompetencji i kariery
- edukacja nieformalna

MIEJSCA SPOTKAŃ
- rynek / plac miejski
- przestrzeń reprezentacyjna
- miejsce wydarzeń plenerowych
- strefy integracji społecznej

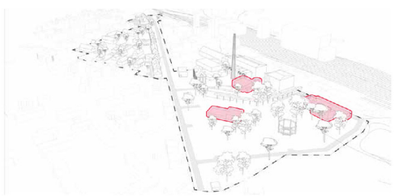
HANDEL
- targowisko lokalne
- handel sąsiedzki
- wsparcie lokalnych przedsiębiorców

MIESZKANIE
- adaptacja istniejącej zabudowy
- mieszkania na start
- dostępne formy zamieszkania
- ożywienie zabudowy mieszkaniowej

Zakres wyburzeń

Założeniem projektu jest budowanie tożsamości lokalnej mieszkańców w oparciu o historię i tradycję górniczą obszaru. W związku z tym przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania oraz adaptacji istniejącej infrastruktury i zabudowy o charakterze industrialnym. Wyburzenia obejmują wyłącznie obiekty o niezadowalającym stanie technicznym i estetycznym, a także budynki kolidujące z projektowaną strukturą przestrzenną.

Legenda:
- budynki przeznaczone do wyburzenia

Stan istniejący

Obecny układ przestrzenny opiera się na centralnej osi pełniącej funkcję komunikacyjną pomiędzy dwiema strefami obszaru opracowania. Na terenie zajmowanym przez zabudowę elektrociepłowni wykształcona jest wewnętrzna dominująca oś, do której obecnie prowadzi jedynie jeden ciąg komunikacji kołowej. Połączenia pomiędzy terenem elektrociepłowni, a osiedlem Emma są niewystarczające i wymagają usprawnienia oraz poprawy bezpieczeństwa użytkowników.

Legenda:
- budynki KWK Marcel
- osiedle Emma
- zabudowa usługowa

Stan projektowany

W ramach projektu zachowano wewnętrzną dominującą oś na terenie elektrociepłowni, jednocześnie projektując nowe powiązania z centralną osią obszaru w postaci dróg dojazdowych oraz ciągów pieszo-rowerowych. Ich celem jest zwiększenie dostępności i atrakcyjności projektowanej przestrzeni miejskiej.
Nowo kształtowana struktura obejmuje zarówno budynki adaptowane, jak i nowoprojektowane, przeznaczone na funkcje takie jak: Centrum Rozrywki, Centrum Przedsiębiorczości, Centrum Kreatywności, przestrzenie biurowe oraz zabudowę mieszkaniową.
Legenda:
- zabudowa projektowana
- zabudowa adaptowana

Koncepcja urbanistyczna zagospodarowania terenu

Julia Brodzińska, Andrii Bileush, Weronika Bartoszuk, Magdalena Kwitek, Martyna Kowalczyk-Kudziarz

Prowadzący: dr inż. arch. Sylwia Widzisz-Pronobis
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej

Strategia rozwoju obszaru

Alicia Martinus, Andrea Ploch, Dominika Szastok, Emilia Sokół, Julia Tobolik, Jakub Taraska, Kinga Zgryźniak, Magdalena Niziołek, Natalia Wiklińska, Paulina Przybyła, Wojciech Mrówka

Prowadzący: mgr Piotr Rykała
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Fundusze Europejskie dla Śląskiego · Rzeczpospolita Polska · Dofinansowane przez Unię Europejską · Województwo Śląskie

Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

transformacja.slaskie.pl

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie